

Brabantse Monitor maatschappelijke effecten coronavirus

Resultaten meting 2

HETPON

Brabantse Monitor maatschappelijke effecten coronavirus

Resultaten meting 2

drs. Karin du Long
Loet Verhoeven MSc
Britte van Dalen MSc

Colofon

Het PON heeft dit onderzoek verricht in opdracht van provincie Noord-Brabant.

Provincie Noord-Brabant

Auteur(s)

drs. Karin du Long, Loet Verhoeven MSc en Britte van Dalen MSc

Met dank aan Lotte Martens en Sevde Yurt.

PON publicatienummer

20-33

Foto voorzijde

www.istockphoto.com

Datum

1 mei 2020

© 2020 Het PON

Het auteursrecht van deze publicatie berust bij het PON. Gehele of gedeeltelijke overname van teksten is toegestaan, mits daarbij de bron wordt vermeld. Vermenigvuldiging en publicatie in een andere vorm dan dit rapport is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van het PON. Hoewel deze publicatie met de grootst mogelijke zorg is samengesteld, kan het PON geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele fouten.

Meer informatie

www.hetpon.nl

Inhoudsopgave

Samenvatting	1
1 Inleiding	5
1.1 Aanleiding	5
1.2 Onderzoeksverantwoording	5
1.3 Leeswijzer	6
2 Persoonlijke situatie	8
2.1 Hoe gaat het met jou en wat is jouw persoonlijke situatie?	8
2.2 Zelfredzaamheid en samenredzaamheid	9
2.3 Persoonlijke situatie: kinderen	12
2.4 Ervaringen met het coronavirus	13
3 Adviezen en maatregelen	15
3.1 Opvolging adviezen en maatregelen	15
3.2 Versoepeling van de maatregelen en adviezen	16
3.3 Vertrouwen in aanpak crisis door instanties	20
4 Zorgen door de coronacrisis	21
5 Positieve gevolgen coronacrisis	23
5.1 Positieve gevolgen	23
5.2 Maatschappelijke initiatieven	24
6 Informatievoorziening en nieuws	25
6.1 Mening over informatievoorziening	25
6.2 Het volgen van nieuws- en actualiteitenprogramma's	26
Bijlage A Resultaten uitgesplitst naar leeftijdsgroepen	27
Bijlage B Resultaten uitgesplitst naar Brabantse veiligheidsregio's	40
Bijlage C Achtergrondkenmerken	52
Bijlage D Vragenlijst 2-meting	54

Samenvatting

Respons

De vragenlijst van de tweede meting is ingevuld door 2.019 Brabanders (eerste meting door 2.050 respondenten). Met een respons van 2.010 kunnen we betrouwbare uitspraken voor de provincie Noord-Brabant doen en een uitsplitsing maken naar de veiligheidsregio's.

Persoonlijke situatie

De helft van de Brabanders geeft aan zich bezorgd te voelen door de huidige situatie en 36% voelt zich machteloos. Bij de 1-meting gaf nog 63% van de Brabanders aan zich bezorgd te voelen. Het aandeel Brabanders dat zich rustig voelt door de huidige situatie is juist toegenomen van 37% bij de 1-meting naar 45% bij de 2-meting. Het aandeel Brabanders dat behoorlijk aangedaan is door de situatie is afgenomen van 35% (1-meting) naar 26% (2-meting). Het merendeel van de respondenten (variërend van 84% tot 95%) geeft aan zich goed te kunnen redden bij hun dagelijkse bezigheden en daarbij geen hulp nodig te hebben. Verschillen met de vorige meting zijn minimaal.

Brabanders waarderen hun leven gemiddeld met een 7,0. Vier op de vijf respondenten geven aan dat zij op dit moment even tevreden zijn met het leven als ten tijde van de 1-meting (twee weken geleden). Voor 15% is deze score verbeterd. Voor ruim drie kwart van de Brabanders geldt eveneens dat de eenzaamheidsgevoelens onveranderd zijn ten opzichte van de 1-meting. 18% geeft aan zich nu eenzamer te voelen dan twee weken geleden.

Van de bevroagde Brabanders met kinderen, geeft 42% aan dat de opvang en/of het thuisonderwijs van hun kinderen goed te doen is. 23% van hen geeft aan het wél zwaar te vinden. De resultaten zijn vergelijkbaar met de 1-meting. De overgrote meerderheid van de respondenten heeft geen klachten die mogelijk wijzen op een coronabesmetting. Ten opzichte van de 1-meting is het aandeel Brabanders dat geen klachten heeft toegenomen.

Persoonlijke situatie naar leeftijd en veiligheidsregio

Respondenten met een leeftijd tussen de 18 en 29 jaar (5,8) en 30 en 44 jaar (5,9) zijn minder aangedaan door de huidige situatie dan respondenten van 55 jaar en ouder (55-69 jaar: 6,3 en 70-plussers: 6,4). Daarnaast voelen respondenten in de leeftijd tussen 18 en 44 jaar zich vaker gespannen/gestrest. Respondenten van 55 jaar en ouder geven juist vaker aan bezorgd te zijn en zijn minder vaak blij. Respondenten tussen de 18 en 29 jaar voelen zich vaker eenzaam, maar ook vaker minder eenzaam dan andere leeftijdsgroepen. Deze categorie heeft dus zowel uitschieters in positieve als in negatieve zin. De groep jongeren die zich eenzamer is gaan voelen is wel kleiner geworden: van 49% bij de 1-meting naar 27% bij de 2-meting.

70-plussers geven over het algemeen minder vaak aan zich goed te kunnen redden bij hun dagelijkse bezigheden. Zij krijgen vaker hulp (die zij altijd al kregen). Wel krijgt men vaker hulp bij het doen van boodschappen sinds de corona-situatie. Respondenten van 18-29 jaar geven vaker aan iemand in het huishouden te hebben met klachten die kunnen wijzen op coronabesmetting. 70-plussers hebben vaker meegemaakt dat iemand in hun directe omgeving is overleden aan de gevolgen van het coronavirus.

Respondenten uit Brabant-Noord geven vaker dan de andere regio's aan dat zij zich bezorgd voelen door de huidige situatie. In Brabant-Zuidoost voelen inwoners zich nu, ten opzichte van twee weken geleden, vaker eenzaam dan andere inwoners. Respondenten uit Brabant-Noord geven vaker dan de andere regio's aan dat zij iemand met een vastgestelde (dus positief geteste) coronabesmetting buiten hun eigen huishouden kennen en is er ook vaker iemand in hun persoonlijke kring overleden aan de gevolgen van het coronavirus.

Adviezen en maatregelen

We legden de respondenten een aantal adviezen en maatregelen voor en vroegen hen in hoeverre zij deze adviezen opvolgen. De meeste mensen volgen de adviezen op maar het aandeel dat dat altijd doet is ten opzichte van de 1-meting gedaald, de groep die meestal de adviezen opvolgt is gestegen. Het lijkt er dus op dat men iets minder strikt geworden is in de opvolging van de adviezen. Met name het mijden van sociaal contact, het zoveel mogelijk thuis blijven, het 1,5m afstand houden en max. 3 personen op bezoek wordt door minder Brabanders 'altijd' gedaan dan ten tijde van de 1-meting.

In aansluiting op bovenstaande geeft de grootste groep Brabanders (42%) aan dat ze merken dat mensen zich minder aan de adviezen houden dan voorheen. 37% ziet geen verschil en een op de vijf geeft aan dat zij juist merken dat meer mensen zich eraan houden. Ook het aandeel Brabanders dat aangeeft geen moeite te hebben met de genomen maatregelen is aanzienlijk gedaald van 57% bij de 1-meting naar 38% bij de 2-meting. Men heeft met name moeite met het sluiten van kapperszaken, nagelsalons en schoonheidsspecialisten (30%), sluiten van eet- en drinkgelegenheden (25%) en dat er bij uitvaarten max. 30 personen aanwezig mogen zijn met 1,5m afstand (23%).

Ongeveer twee derde van de Brabanders vindt het goed dat enkele maatregelen, zoals benoemd tijdens de persconferentie van dinsdag 21 april, zijn versoepeld. Een kwart tot een derde heeft twijfels over deze versoepeling en slechts een kleine groep vindt dit niet goed. Respondenten die dit niet goed vinden geven hier als reden voor dat zij bang zijn dat een versoepeling zorgt voor een tweede coronagolf met alle gevolgen van dien voor de zorg. Een veelgenoemde reden is daarnaast dat er veel onduidelijkheid is over het virus en de werking ervan bij kinderen. De maatregel die de respondenten het liefst versoepeld zouden zien is het sluiten van kapperszaken, nagelsalons en schoonheidsspecialisten (61% van de respondenten die hebben aangegeven andere maatregelen graag versoepeld hadden zien). De overgrote meerderheid heeft tot slot redelijk tot veel vertrouwen in de aanpak van de coronacrisis door diverse instanties. Het aandeel met redelijk tot veel vertrouwen is wel gedaald ten opzichte van de 1-meting.

Adviezen en maatregelen naar leeftijd en veiligheidsregio

Respondenten tot 44 jaar volgen de adviezen en maatregelen minder vaak op dan andere leeftijdsgroepen. Respondenten van 55 jaar en ouder volgen deze juist vaker op. Respondenten van 55 jaar en ouder geven ook aan minder vaak moeite te hebben met de huidige maatregelen. Respondenten tussen de 18 en 29 jaar vinden het vaker niet goed dat er maatregelen versoepeld zijn. Van de respondenten die aangeven dat andere maatregelen versoepeld hadden kunnen worden, valt op dat de jongere leeftijdsgroep dit

vaker voor het sluiten van sport- en fitnessclubs ziet dan de andere leeftijdsgroepen. 70-plussers willen graag de maatregel dat geen bezoek is toegestaan aan verpleeghuizen en zorginstellingen versoepeld zien. Kijken we naar het vertrouwen in de diverse instanties, dan is dit aanzienlijk lager bij respondenten van 30 tot en met 44 jaar.

Respondenten uit de veiligheidsregio Midden- en West-Brabant zijn minder vaak van mening dat sommige maatregelen te vroeg versoepeld zijn. Van de respondenten die graag maatregelen versoepeld zouden zien hebben, zien inwoners in Brabant-Noord zien vaker in de andere regio's graag een versoepeling van de maatregel dat geen bezoek is toegestaan aan verpleeghuizen en zorginstellingen.

Zorgen door het coronavirus

We vroegen respondenten in hoeverre zij zich op dit moment zorgen maken over een aantal zaken die spelen vanwege het coronavirus. Net zoals bij de 1-meting maken de meeste mensen zich zorgen over de economische gevolgen van de crisis (46% veel zorgen) en ouderen en kwetsbare groepen (32%). Op veel punten zien we de grootste zorg enigszins afnemen en de groep die geen zorgen heeft over een bepaald item toenemen. Zo maakt men zich nu minder zorgen over hun eigen lichamelijke gezondheid of die van familieleden. Over enkele nieuw toegevoegde items in de 2-meting maakt men zich wel zorgen: 41% heeft veel zorgen over de duur van de crisis en 37% maakt zich zorgen over anderen die zich niet aan maatregelen en adviezen houden.

We vroegen Brabanders daarnaast wat zij het meest missen in deze periode. Het merendeel van hen geeft aan het sociale contact te missen. Het 'echte' fysieke contact met vrienden, familie en collega's. Ook mist men het uitgaansleven, het bezoeken van horeca en sportvoorzieningen.

Zorgen door het coronavirus naar leeftijd en veiligheidsregio

Respondenten tussen de 18 en 39 jaar maken zich vaker zorgen over hun geestelijke/mentale gezondheid, hun financiële situatie, hun werksituatie en de voortgang van hun studie dan de andere leeftijdsgroepen. Respondenten van 55 jaar en ouder maken zich juist vaker zorgen over de economische gevolgen, een kwetsbaar/eenzaam persoon in hun omgeving, om ouderen en kwetsbare mensen in het algemeen, overige zorg en hulp (zoals thuiszorg), de veiligheid in hun woonplaats en om andere mensen die zich niet aan de maatregelen en adviezen houden. 70-plussers maken zich vaker zorgen over de zorg en hulp aan corona-patiënten in de ziekenhuizen.

Respondenten uit veiligheidsregio Brabant-Noord geven wat vaker dan gemiddeld aan zich zorgen te maken over hun eigen lichamelijke gezondheid en die van gezinsleden, familie en vrienden. Ook maken zij zich vaker zorgen over de economische gevolgen van de crisis, ouderen en kwetsbare mensen in het algemeen en de reguliere zorg in ziekenhuizen.

Positieve gevolgen coronavirus

De coronacrisis heeft niet alleen negatieve gevolgen. We hebben gevraagd welke positieve gevolgen mensen ervaren in deze tijd. Net als bij de 1-meting ervaart een grote groep respondenten (66%) de schonere lucht als positief effect. Daarnaast worden minder files

(45%), meer geluiden van de natuur (44%) en de initiatieven die ontstaan om anderen te helpen (42%) door veel respondenten als positief aangemerkt. Respondenten geven aan in deze periode wat vaker een oogje in het zeil te houden, een praatje te maken met buurtbewoners of hen te helpen bij het doen van boodschappen.

Positieve gevolgen coronavirus naar leeftijd en veiligheidsregio

Respondenten van 55 jaar en ouder ervaren de schonere lucht, de verminderde geluidsoverlast van verkeer/vliegtuig/trein en de toename van geluiden uit de natuur vaker als positief dan andere leeftijdsgroepen. 18-29 jarigen ervaren de extra beweging in de buitenlucht vaker als positief.

Respondenten uit Brabant-Noord ervaren de tijd van bezinning, de extra tijd met hun kind(eren) en de initiatieven die ontstaan zijn vaker als positief.

Informatievoorziening en nieuws

Iets meer dan de helft van de respondenten vindt dat er voldoende informatie wordt verspreid. Dit beeld komt overeen met de 1-meting. Een ruime meerderheid geeft aan dat de informatie die verspreid wordt duidelijk is (76%) en kan ook de juiste informatie vinden (82%). Deze beide groepen zijn ten opzichte van de 1-meting wel kleiner geworden. We hebben bij de 2-meting tevens twee nieuwe items toegevoegd waarover de meningen verdeeld zijn. Zo geeft 33% aan dat er teveel informatie wordt verspreid, 31% is het hiermee (helemaal) oneens. 32% vindt het lastig te onderscheiden welke nieuwsfeiten waar zijn en welke niet, 35% is het hiermee (helemaal) oneens.

Ongeveer de helft van de Brabanders is het nieuws en/of actualiteitenprogramma's niet meer of minder gaan volgen de laatste weken. Een op de tien Brabanders is het nieuws meer gaan volgen, 40% geeft aan het nieuws over het coronavirus juist minder te zijn gaan volgen. Een aantal respondenten geeft daarnaast aan een beetje 'coronamoe' te worden en heeft behoefte aan ander nieuws op tv en radio.

Informatievoorziening en nieuws naar leeftijd en veiligheidsregio

70-plussers geven vaker dan andere leeftijdsgroepen aan dat zij de juiste informatie kunnen vinden. Daarnaast vinden zij het minder vaak lastig om te onderscheiden welke nieuwsfeiten waar zijn en welke niet. Respondenten tussen de 18 en 44 jaar geven aan het nieuws over het coronavirus in de afgelopen tijd minder te zijn gaan volgen.

Respondenten uit veiligheidsregio Brabant-Noord geven vaker dan gemiddeld aan dat er teveel informatie wordt verspreid. Respondenten uit Brabant-Zuidoost zijn juist minder vaak van mening dat er voldoende informatie wordt verspreid. Daarnaast geven zij vaker aan het nieuws over het coronavirus in de afgelopen tijd minder te zijn gaan volgen.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De provincie Noord-Brabant heeft het PON gevraagd een peiling uit te zetten onder Brabanders om de maatschappelijke effecten van het coronavirus in beeld te brengen. Naast de directe en de te verwachten economische effecten, wil de provincie weten hoe Brabanders de aanwezigheid van het virus en de maatregelen die daartegen worden genomen ervaren.

Het PON doet met deze monitor onderzoek naar hoe Brabanders de aanwezigheid van het virus, de maatregelen die daartegen genomen worden en de gevolgen daarvan ervaren. Om gevolgen over de tijd te kunnen peilen, herhalen we de meting meerdere keren. In deze rapportage vindt u de resultaten van de tweede meting, waar mogelijk vergeleken met de resultaten van de eerste meting. Van de eerste meting is eerder een rapportage¹ opgeleverd.

1.2 Onderzoeksverantwoording

Onderzoeksmethodiek

Het PON heeft een online vragenlijst uitgezet onder het Brabantpanel. Het Brabantpanel is een online panel van zo'n 1.500 Brabanders die enkele malen per jaar via e-mail uitgenodigd worden om deel te nemen aan een onderzoek. De thema's van deze onderzoeken zijn altijd van sociaal-maatschappelijke aard. Daarnaast is de vragenlijst uitgezet onder Brabantse leden van PanelClix. Dit laatste om de respons te verhogen zodat uitsplitsing naar Veiligheidsregio en leeftijdsgroepen mogelijk is. Dit omdat de verwachting is dat bijvoorbeeld leeftijd en arbeidsmarktpositie sterk van invloed zijn op bijvoorbeeld de wijze waarop mensen de aanwezigheid van het virus en de maatregelen daartegen ervaren.

De opzet en inhoud van de vragenlijst is afgestemd in nauwe samenwerking met de provincie Noord-Brabant en de Brabantse veiligheidsregio's. Tevens heeft afstemming plaatsgevonden met diverse gemeenten in Brabant die rond deze tijd ook via hun eigen panels van inwoners een soortgelijk onderzoek uitzetten. Een deel van de vragen is door gemeenten ook overgenomen in hun eigen onderzoeken, voor een deel hebben zij vragen toegevoegd over de lokale situatie.

Veldwerkperiode

De tweede meting vond plaats tussen 23 en 28 april 2020. De eerste meting van dinsdag 31 maart tot en met zondag 5 april 2020.

¹ Du Long, K., L. Verhoeven en B. van Dalen (2020) *Monitor maatschappelijke effecten coronavirus. Resultaten meting 1*. Tilburg: Het PON.

Respons

De vragenlijst van de tweede meting is ingevuld door 2.019 Brabanders (eerste meting door (2.050 respondenten). Voor het complete overzicht van het aantal respondenten naar achtergrondkenmerken zie bijlage C. Met een respons van 2.019 kunnen we betrouwbare uitspraken voor de provincie Noord-Brabant doen en een uitsplitsing maken naar de veiligheidsregio's².

Weging naar achtergrondkenmerken

De resultaten van dit onderzoek zijn gewogen naar geslacht, leeftijd, opleidingsniveau en veiligheidsregio om de respons ten aanzien van deze kenmerken representatief te maken voor de provincie Noord-Brabant. Dit houdt in dat de antwoorden die gegeven worden door deelnemers uit een ondervertegenwoordigde groep iets zwaarder meetellen dan die uit een oververtegenwoordigde groep.

1.3 Leeswijzer

In deze rapportage vindt u de resultaten van de tweede meting van de peiling rondom de maatschappelijke effecten van het coronavirus in Noord-Brabant. Waar mogelijk worden de resultaten met de eerste meting vergeleken. De rapportage start met een samenvatting waarin de belangrijkste resultaten op hoofdlijnen worden beschreven. In hoofdstuk 2 tot en met 6 gaan we achtereenvolgens in op de perspectieven en ervaringen van Brabanders over de volgende thema's:

- Persoonlijke situatie
- Adviezen en maatregelen
- Zorgen door de coronacrisis
- Positieve gevolgen coronacrisis
- Informatievoorziening en nieuws

De resultaten worden voor ieder hoofdstuk gepresenteerd in figuren en tabellen met een korte beschrijving. De gerapporteerde 'n' in de tabeltitel of in de figuur heeft betrekking op het aantal respondenten dat de vraag heeft ingevuld. Wanneer er zich significante verschillen voordoen tussen de resultaten van de tweede en eerste meting wordt dit aangeduid met een *. Door afrondingsverschillen kan het totaal in figuren en tabellen soms op 99% of 101% uitkomen.

² Bij een betrouwbaarheidsinterval van 95% en 2.019 respondenten, ligt de maximale foutenmarge op 2,2%. Kijken we naar de afzonderlijke veiligheidsregio's dan geldt een maximale foutenmarge van 4,2% voor Noord, 3,1% voor Midden en West en 4,5% voor Zuidoost.

Verskil met meting 1

Tijdens de persconferentie van dinsdag 21 april kondigde premier Rutte aan dat enkele maatregelen verlengd gaan worden en enkele versoepeld gaan worden. De vragenlijst van de tweede meting is aangepast op de actualiteit. Daardoor zijn er enkele vragen uit de eerste meting komen te vervallen en zijn sommige vragen nieuw toegevoegd of aangepast ten opzichte van de eerste meting. Bij niet alle vragen zijn daarom de resultaten van de eerste meting opgenomen.

Bijlagen

In de bijlagen vindt u de resultaten uitgesplitst naar diverse achtergrondkenmerken te weten: leeftijdsgroepen (bijlage A) en veiligheidsregio's (bijlage B). Getoetst³ is of de resultaten van deze groepen Brabanders significant afwijken van elkaar. Of een resultaat significant afwijkt is afhankelijk van de grootte van de groep respondenten (n) en de spreiding van de antwoorden. Significante verschillen worden aangeduid met **blauw (positieve afwijking)**, dan wel **oranje (negatieve afwijking)**. Indien het verschil in resultaat significant afwijkt, maar niet per se positief of negatief is te noemen, zijn de verschillen aangeduid met **grijs (neutrale afwijking)**.

In bijlage C vindt u een overzicht van het aantal respondenten naar achtergrondkenmerken. In bijlage D vindt u de vragenlijst van tweede meting.

³ Om erachter te komen of een groep significant afwijkt ten opzichte van de andere groepen, maken we gebruik van een independent samples T-test of een Chi-kwadraat toets. Deze toetsen vergelijken het gemiddelde van de ene groep met het gemiddelde van de andere groep(en) en kijkt of het verschil statistisch significant is. Dat wil zeggen dat de gevonden afwijking niet te wijten is aan een toevallige samenstelling van de steekproef, maar dat deze afwijking ook daadwerkelijk zo in de populatie gevonden zal worden.

2 Persoonlijke situatie

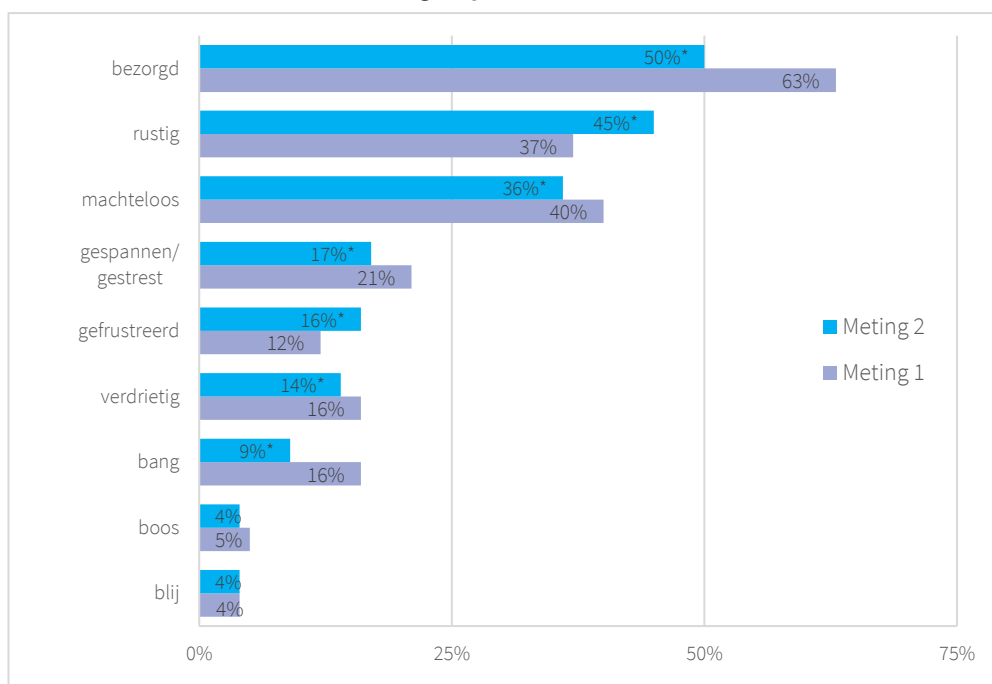
Allereerst hebben we vragen voorgelegd over de persoonlijke situatie van mensen. Hoe voelen ze zich door de huidige situatie? Zijn hierdoor aangedaan? Voelen ze zich eenzaam? En hoe staat het met hun eigen gezondheid en die van hun naasten?

De resultaten op de vragen over de persoonlijke situatie leest u in dit hoofdstuk.

2.1 Hoe gaat het met jou en wat is jouw persoonlijke situatie?

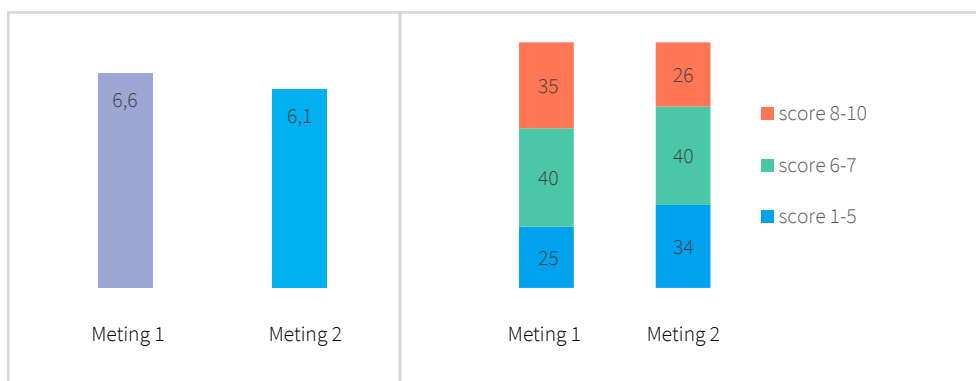
De helft van de respondenten geeft aan bezorgd te zijn door de huidige situatie, bij de 1^e meting was dat nog 63%. Het aandeel mensen dat aangeeft zich 'rustig' te voelen onder de huidige omstandigheden is toegenomen van 37% naar 45% (figuur 1). Het lijkt erop dat de eerste bezorgdheid van mensen wat is afgenomen en ze langzaam aan wennen aan de nieuwe situatie. Wel zien we een lichte toename in het aandeel dat zich gefrustreerd voelt.

Figuur 1 Vraag 1: Hoe voel je je door de huidige situatie?
Meerdere antwoorden mogelijk. %

Het aandeel mensen dat behoorlijk aangedaan is door de situatie (score 8 of hoger) is afgenomen ten opzichte van de eerste meting. Ook geven meer mensen (34%) aan zich (helemaal) niet tot een beetje aangedaan te voelen (score 1-5) dan bij de eerste meting (25%). De gemiddelde score is verbeterd van een 6,6 naar een 6,1 (hoe hoger het cijfer hoe meer aangedaan mensen zijn).

Figuur 2 Vraag 2: Hoe aangedaan ben je door de huidige situatie? Geef dit aan met een score van 1 (helemaal niet) tot en met 10 (heel erg). %

2.2 Zelfredzaamheid en samenredzaamheid

We hebben ook vragen gesteld over de hulp die mensen bij hun dagelijkse bezigheden nodig hebben. Kunnen zij nog alles zelf doen of hebben ze hulp van anderen nodig?

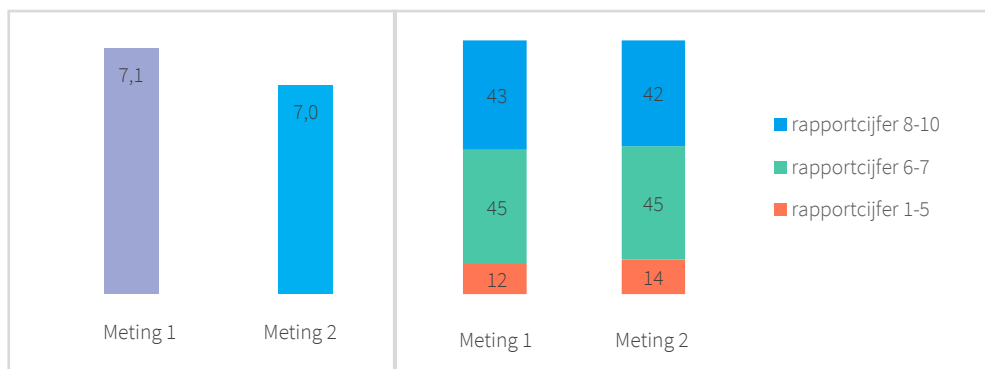
Het merendeel van de respondenten (variërend van 84% tot 95%) geeft aan zich goed te kunnen redden en geen hulp nodig te hebben. Zo'n 10% kan zich goed redden met de hulp die zij altijd al kregen. 4% tot 5% van de respondenten geeft aan zich niet goed te kunnen redden, waarbij sommigen sinds de coronacrisis hulp krijgen en zo'n 1% tot 4% niet maar deze hulp eigenlijk wel nodig heeft. Verschillen met de vorige meting zijn minimaal.

Tabel 1 Vraag 3: Welke stelling is het meest op jou van toepassing? - %

Noord-Brabant	Ja, ik kan me goed redden, ik heb geen hulp nodig		Ja, ik kan me goed redden, ik krijg de hulp die ik altijd al kreeg		Nee, maar ik krijg sinds de corona-situatie hulp		Nee, ik heb hierbij hulp nodig, maar die heb ik niet	
	T1	T2	T1	T2	T1	T2	T1	T2
Boodschappen doen	86	89*	9	7*	3	3	1	1
Huishoudelijke taken	85	85	11	11	1	1	2	2
Administratie / financiën	89	90	9	7	1	1	2	2
Algemene dagelijkse activiteiten: wassen, aankleden, naar toilet gaan, eten, e.d.	95	95	4	3	1	1	1	1
De opvoeding van mijn kinderen	86	87	10	7*	2	3	2	3
Mijn lichamelijke gezondheid	83	84	13	11*	1	1	3	4*
Mijn psychische / geestelijke gezondheid	82	85*	13	10*	1	1	4	4
Het aangaan en onderhouden van sociale contacten	84	86	11	9*	2	2	3	4

Hoe tevreden zijn Brabanders op dit moment met hun leven? Gemiddeld geven ze hiervoor een 7,0, één procentpunt lager dan de 7,1 van de eerste meting.

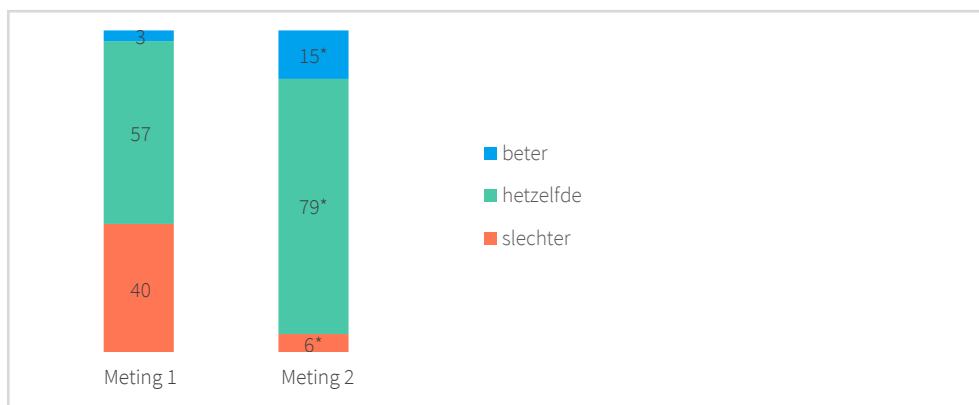
Figuur 3 Vraag 4: Hoe tevreden ben je momenteel over het geheel genomen met jouw leven? Geef dit aan met een rapportcijfer van 1 (helemaal niet) tot en met 10 (helemaal wel). %

We vroegen vervolgens of deze score verbeterd of verslechterd was ten opzichte van de vorige meting / afgelopen 2 weken.

In onderstaand figuur zien we dat de tevredenheid met het leven voor 4 op de 5 mensen hetzelfde is als 2 weken geleden. Bij de eerste meting vroegen we of de score beter of slechter was ten opzichte van het moment dat de eerste coronabesmetting in Nederland was vastgesteld op 27 februari, bij de tweede meting ging het om veranderingen in de afgelopen 2 weken (na de uitvoering van de eerste meting). De groep voor wie de situatie onveranderd is gebleven, is significant toegenomen van 57% bij de eerste meting naar 79% bij de tweede meting. Ook de groep voor wie de situatie is verbeterd is significant toegenomen van 3% naar 15%. De groep voor wie de situatie slechter is geworden is significant kleiner geworden: van 40% naar 6%. Dit duidt er op dat de score voor de tevredenheid met het leven voor een groot aandeel Brabanders slechter was na de eerste coronabesmetting in Nederland dan daarvoor, maar nu voor de meeste respondenten hetzelfde is en voor een klein aandeel zelfs is verbeterd.

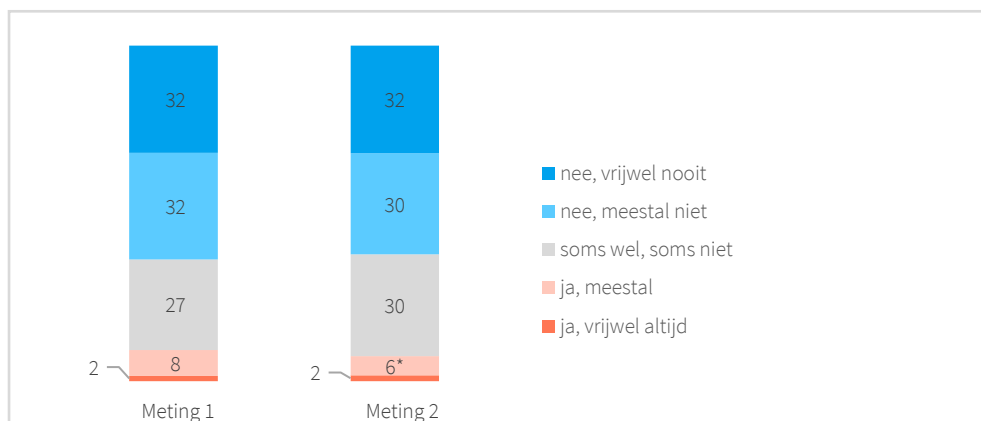
Figuur 4 Vraag 5: Is deze score beter of slechter voor jou dan 2 weken geleden (nadat we de uitnodiging voor het eerste onderzoek stuurden) of hetzelfde? %

*Meting 1 = situatie voor en na 1^e coronabesmetting in Nederland | Meting 2 = periode van 2 weken na de 1-meting

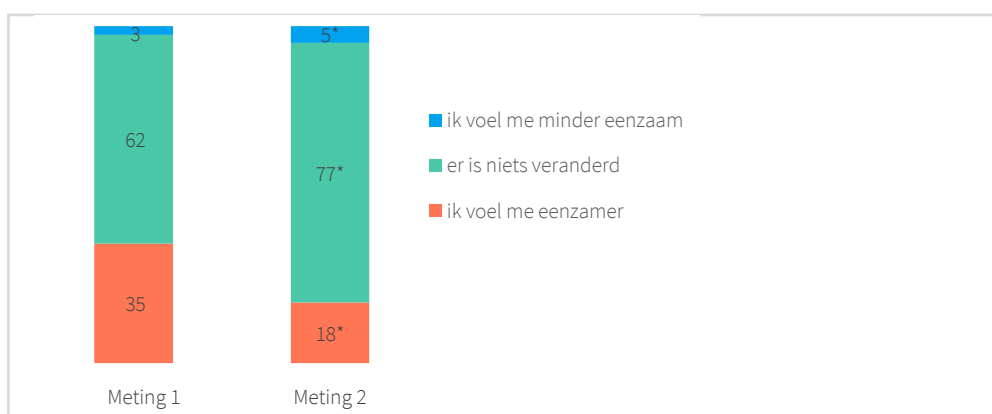
Hoe staat het met gevoelens van eenzaamheid? Bijna twee derde (62%) geeft aan zich nooit of meestal niet eenzaam te voelen. Iets meer dan een kwart (30%) voelt zich soms eenzaam en 8% voelt zich meestal of altijd eenzaam. De groep die zich meestal eenzaam voelt is iets kleiner geworden en gedaald van 8% naar 6%.

Figuur 5 Vraag 6: Voel je je wel eens eenzaam of alleen? Zo ja, hoe vaak? % *

Ook hierbij vroegen we of de situatie sinds de vorige meting is veranderd of gelijk gebleven. Uit figuur 6 blijkt dat voor ruim driekwart (77%) de situatie onveranderd is gebleven ten opzichte van 2 weken geleden. Eerder vroegen men zich meer of minder eenzaam of het zelfde voelde ten opzichte van het moment dat de eerste coronabesmetting in Nederland was vastgesteld. De groep die zich eenzamer voelt is kleiner geworden: van 35% bij de eerste meting naar 18% bij de tweede meting. Voor alle categorieën geldt dat resultaten van de tweede meting significant afwijken van de resultaten van de eerste meting. Ook deze resultaten duiden er op dat een deel van de Brabanders (35%) zich eenzamer is gaan voelen in de periode na de eerste vastgestelde coronabesmetting in Nederland, maar de gevoelens voor een groot deel van de Brabanders ten opzichte van twee weken geleden stabiel zijn.

Figuur 6 Vraag 7: Voel je je meer of minder eenzaam dan 2 weken geleden (nadat we de uitnodiging van het eerste onderzoek stuurden) of hetzelfde? - %

*Meting 1 = situatie voor en na 1^e coronabesmetting in Nederland | Meting 2 = periode van 2 weken na de 1-meting

We hebben in de vragenlijst ook enkele vragen opgenomen over de sociale veerkracht van mensen afkomstig uit de Monitor Sociale Veerkracht van het PON. Stellingen waarmee we de mate van zelfredzaamheid en samenredzaamheid van mensen kunnen bepalen. Indien de resultaten zich daarvoor lenen, nemen we deze op in de rapportage van de vervolgmeting van dit onderzoek.

2.3 Persoonlijke situatie: kinderen

Hoe ervaren respondenten met kinderen de huidige situatie?

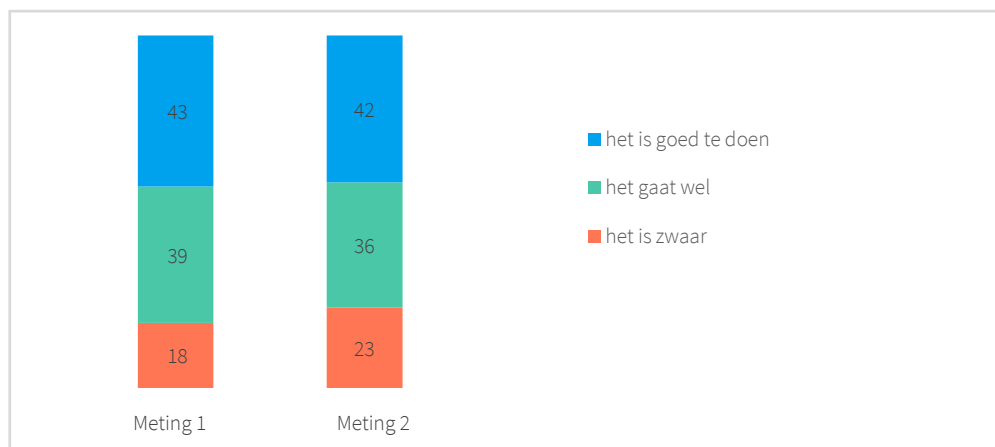
Van alle respondenten heeft 20% kinderen die normaal gesproken bij de kinderopvang (crèche of BSO) zijn, op de basisschool zitten of naar het voortgezet onderwijs gaan.

Tabel 2 Vraag 9: Heb je kinderen die normaal gesproken op de basisschool of het voortgezet onderwijs zitten of van kinderopvang (crèche of BSO) gebruik maken? Meerdere antwoorden mogelijk. - %

Noord-Brabant	
ja, kinderopvang	6
ja, basisschool	11
ja, voortgezet onderwijs	9
nee	80

Van deze ouders geeft de meerderheid, net als bij de vorige meting, aan dat de thuissituatie met kinderen op dit moment goed te doen is. Bijna een kwart (23%) geeft aan de situatie zwaar te vinden. We zien geen significante verschillen met de vorige meting.

Figuur 7 Vraag 10: Hoe heb je de opvang en/of het thuisonderwijs van jouw kind(eren) thuis in de afgelopen weken ervaren? - %

2.4 Ervaringen met het coronavirus

In hoeverre hebben de panelleden zelf te maken met klachten die mogelijk wijzen op een coronabesmetting of heeft iemand in hun huishouden hier last van? En kennen zij mensen buiten het eigen huishouden die besmet zijn (geweest) met het coronavirus?

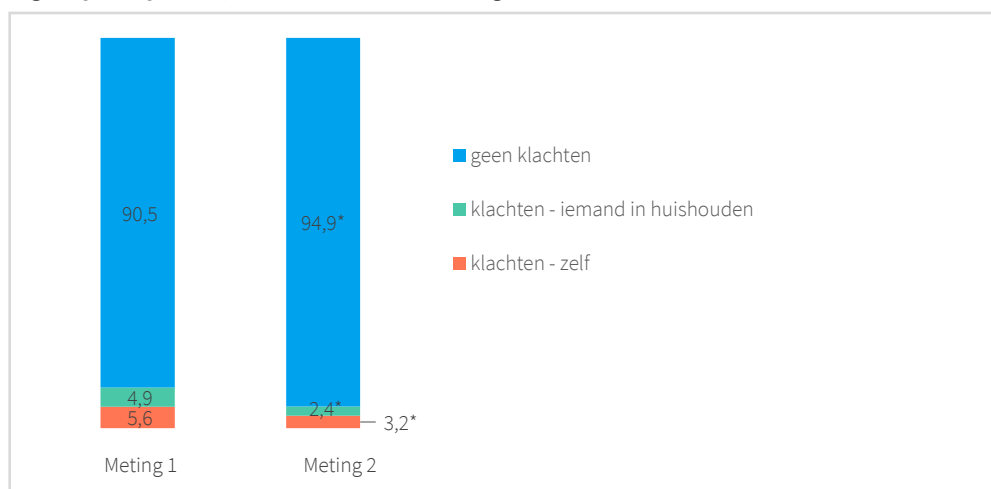
We merken hierbij op dat de reacties op deze vragen niet overeenkomen met de daadwerkelijke cijfers die het RIVM dagelijks publiceert. De resultaten moeten dan ook niet doorgerekend worden op Brabants niveau, maar geven een indicatie van het aantal panelleden dat in eigen huishouden of in de vrienden- of familiekring met klachten of besmettingen te maken heeft.

Het aandeel mensen met klachten (respondent zelf of iemand in het huishouden) is afgenomen ten opzichte van de eerste meting: nu geeft 3,2% aan zelf klachten te ondervinden die kunnen wijzen op coronabesmetting (koorts, benauwdheid of hoesten) (5,6% bij eerste meting) en bij 2,4% heeft (ook) iemand in het huishouden klachten, mogelijk wijzend op een coronabesmetting (4,9% bij eerste meting). Het aantal mensen zonder klachten is toegenomen van 90,5% naar 94,9% (figuur 8a).

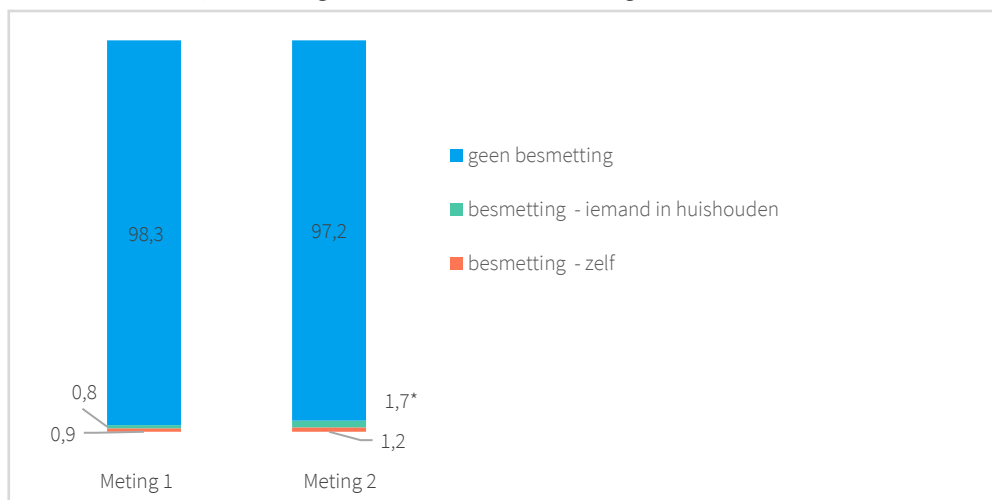
Het aandeel zelf besmette respondenten is nagenoeg gelijk gebleven (1,2%), wel hebben meer mensen te maken met een besmette persoon in het huishouden (gestegen van 0,8% naar 1,7%. figuur 8b).

Meer mensen kennen ten tijde van de tweede meting iemand buiten het eigen huishouden (in familie-, burens- en vriendenkring) die besmet is (geweest) met het coronavirus: bij de eerste meting kende 33% iemand buiten het huishouden die besmet was, bij de tweede meting is dat 41%. Ook hebben meer mensen ten tijde van de tweede meting een sterfgeval vanwege corona gehad in de persoonlijke omgeving: dit aandeel is gestegen van 10% naar 15%.

Figuur 8a Vraag 13a: Heeft uzelf of iemand in uw huishouden klachten die mogelijk wijzen op een coronabesmetting - %

Figuur 8b Vraag 13b: Heeft uzelf of iemand in uw huishouden een vastgestelde (dus positief geteste) coronabesmetting? - %

3 Adviezen en maatregelen

Vervolgens hebben we vragen gesteld over de verschillende adviezen die door het RIVM gegeven worden en maatregelen die door het kabinet in de afgelopen weken zijn genomen. Het veldwerk van de eerste meting is gestart kort na de persconferentie op dinsdag 31 maart toen Minister-president Rutte aankondigde dat de adviezen en maatregelen gelden tot en met 28 april. Het veldwerk van de tweede meting heeft kort na de persconferentie van 21 april plaatsgevonden, het moment waarop aangekondigd werd dat enkele maatregelen versoepeld gaan worden en het merendeel verlengd wordt tot 20 mei of 1 september.

3.1 Opvolging adviezen en maatregelen

We legden de respondenten een aantal adviezen en maatregelen voor en vroegen in hoeverre mensen de verschillende adviezen ook daadwerkelijk opvolgen. In onderstaande tabel hebben we de cijfers van de eerste meting (T1) naast die van de tweede meting gezet (T2) voor de categorieën ‘altijd’ en ‘meestal wel’. Respondenten konden ook nog ‘meestal niet’ en ‘nooit’ invullen. Afhankelijk van het advies geeft zo’n 2 tot 14% aan de adviezen meestal niet of nooit op te volgen. 14% geldt voor zoveel mogelijk thuiswerken (let op: voor sommige mensen is dit niet mogelijk) en 11% geeft aan meestal niet of nooit ‘zoveel mogelijk thuis te blijven’.

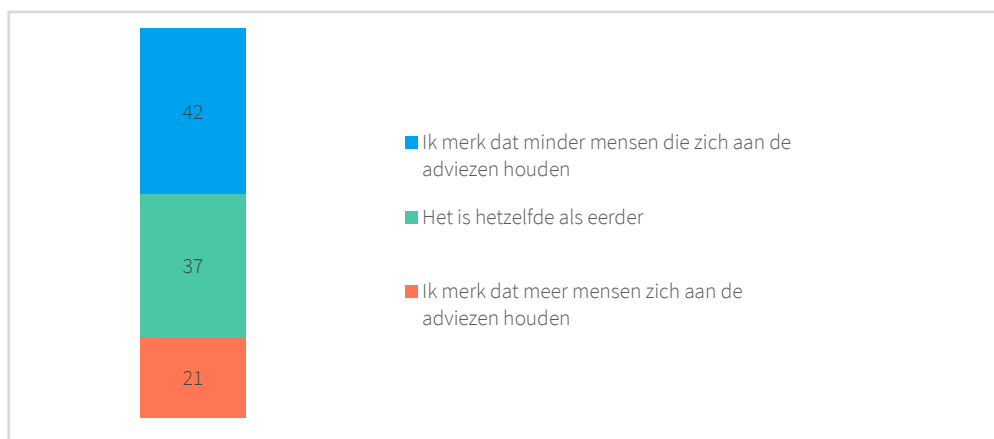
Als we kijken naar het altijd of meestal wel opvolgen van de adviezen (zie onderstaande tabel) dan zien we voor alle adviezen een significante verandering ten opzichte van de eerste meting: mensen geven aan de adviezen minder strikt (altijd) op te volgen dan in het begin. De groep mensen die altijd de adviezen opvolgt is kleiner geworden en de groep die meestal de adviezen opvolgt groter.

Tabel 3 Vraag 16: In hoeverre heb je sinds de eerste coronabesmetting (meting 1)/ in de afgelopen 2 weken (meting 2) de adviezen opgevolgd? – % altijd en meestal wel

Noord-Brabant	Altijd		Meestal wel	
	T1	T2	T1	T2
Geen handen schudden	94	86*	4	7*
Gezelschappen en openbaar vervoer mijden	90	86*	9	12*
Thuisblijven als 1 van de huisgenoten koorts heeft	85	77*	12	16*
Alleen huisarts bellen bij ernstige klachten en verergering klachten	88	77*	10	19*
Bezoek aan kwetsbare personen vermijden (70+ / slechte weerstand)	87	75*	12	21*
Thuisblijven bij klachten (neusverkoudheid, hoesten, keelpijn of koorts)	82	71*	16	22*
Max. 3 personen bezoek en ook dan afstand houden	84	68*	14	27*
Zoveel mogelijk thuiswerken of werktijden spreiden	81	67*	12	19*
Letten op hygiëne (handen wassen, hoesten/niezen in elleboog)	61	49*	37	47*
1,5 meter afstand van elkaar houden	66	49*	33	48*
Sociaal contact mijden	73	46*	25	46*
Zoveel mogelijk thuis blijven (ook zonder klachten)	64	43*	32	46*

In de vragenlijst van de tweede meting zijn enkele vragen vanwege de actualiteit toegevoegd. Zo hebben we gevraagd of mensen het idee hebben dat anderen zich de laatste weken meer of juist minder aan de maatregelen en adviezen houden. De grootste groep (42%) geeft aan de ze merken dat mensen zich minder aan de adviezen houden dan voorheen. 37% ziet geen verschil met voorheen en een op de vijf geeft aan dat ze merken dat mensen zich juist meer aan de adviezen houden.

Figuur 9 Vraag 17: Heb je het idee dat andere mensen zich in de afgelopen 2 weken meer of minder aan de adviezen zijn gaan houden? Of is daarin niets veranderd?* - %

* Vraag alleen opgenomen in vragenlijst 2-meting

3.2 Versoepeling van de maatregelen en adviezen

Tijdens de persconferentie van dinsdag 21 april, kort voor het veldwerk van de tweede meting, is aangekondigd dat een aantal maatregelen of adviezen versoepeld gaat worden. We hebben mensen gevraagd wat zij daarvan vinden.

Uit de tabel blijkt dat de meerderheid, ongeveer twee derde het goed vindt dat de benoemde maatregelen versoepeld worden. Een kwart tot een derde heeft twijfels en een kleine groep vindt de versoepeling niet goed.

Tabel 4 Vraag 18: In hoeverre vind je het goed of niet goed dat deze maatregelen versoepeld worden?* - %

	Goed	Twijfel	Niet goed
Vanaf 11 mei gaat het basisonderwijs (50% van de tijd), het speciaal (basis)onderwijs, de dag- en gastouderopvang en de buitenschoolse opvang weer open	67	26	6
Kinderen tot en met 12 jaar kunnen onder begeleiding samen buiten sporten	68	25	7
Jongeren van 13 tot en met 18 jaar mogen onder begeleiding buiten sporten met elkaar, met 1,5 meter afstand	57	33	11
Vanaf 29 april mogen zelfstandig wonende ouderen van 70 jaar en ouder door één of twee vaste personen met enige regelmaat worden bezocht	67	27	5

* Vraag alleen opgenomen in vragenlijst 2-meting

Mensen die het niet goed vinden dat maatregelen versoepeld worden, konden een toelichting op hun antwoord geven. Veelgenoemde antwoorden gaan over de onduidelijkheid rondom het virus en onduidelijkheid over de werking ervan bij kinderen. Het is volgens hen nog te gevaarlijk en risicovol om de maatregelen te versoepelen, het virus heerst immers nog. Ook geven mensen aan bang te zijn dat een versoepeling van de maatregelen zorgt voor opnieuw meer besmettingen, voor een tweede coronagolf met alle gevolgen van dien in de zorg. Kinderen zijn misschien minder vatbaar, maar door hen 'de wereld weer in te laten gaan' zorgen zij wellicht voor besmettingen onder elkaar en hun ouders.

Ook hebben we enkele stellingen over de versoepeling voorgelegd. De meningen hierover zijn sterk verdeeld. Iets meer dan een kwart (27%) vindt dat sommige maatregelen te vroeg versoepeld zijn, 41% vindt dat juist niet. Iets meer dan een derde (36%) vindt dat er andere maatregelen versoepeld hadden kunnen worden, 32% vindt van niet (tabel 6).

Tabel 5 Vraag 20: In hoeverre ben je het eens of oneens bent met onderstaande stellingen?* - %

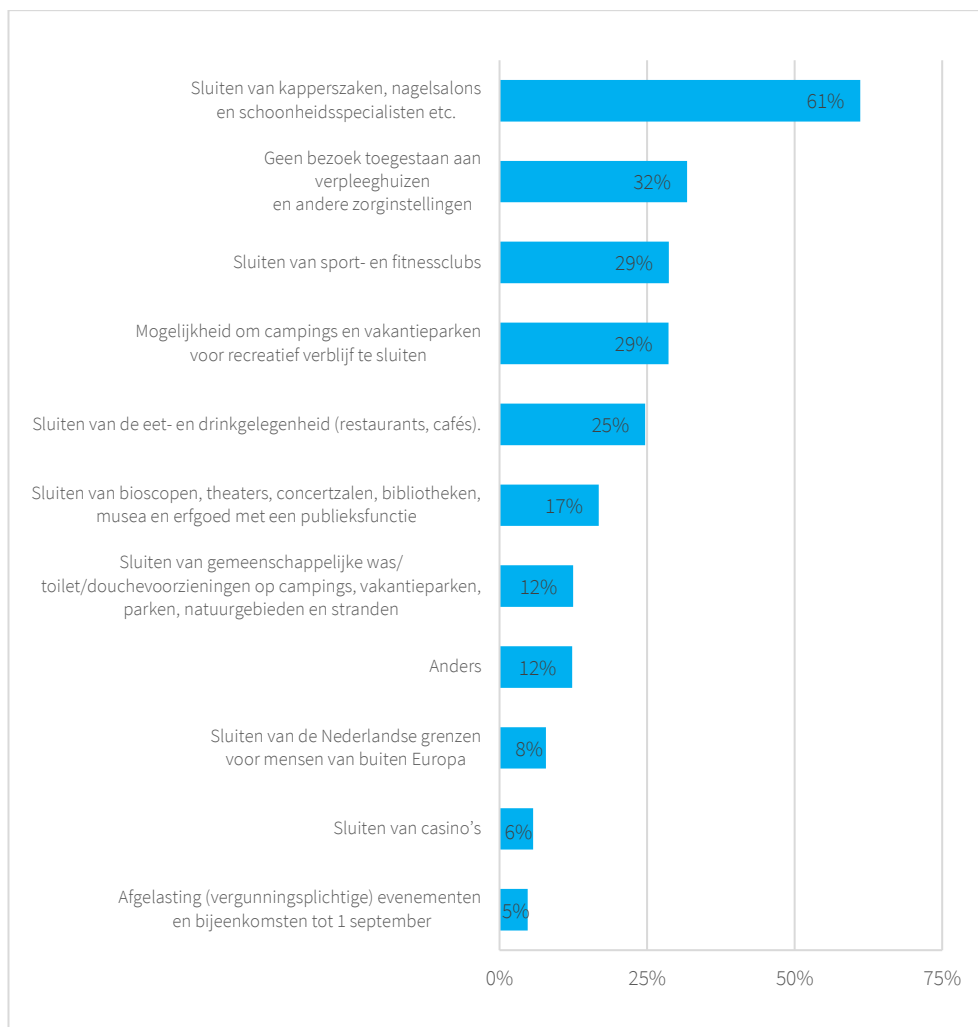
Noord-Brabant	(helemaal) eens	niet eens, niet oneens	(helemaal) oneens
Ik vind dat sommige maatregelen te vroeg versoepeld zijn	27	32	41
Ik vind dat er andere maatregelen versoepeld hadden kunnen worden	36	32	32

* Vraag alleen opgenomen in vragenlijst 2-meting

Vervolgens hebben we aan de mensen die vinden dat er andere maatregelen versoepeld hadden kunnen worden, gevraagd voor welke maatregelen zij dat vinden (zie figuur 11).

Met name wensen zij versoepeling van de maatregel om kapperszaken, nagelsalons en schoonheidsspecialisten te sluiten: 61% van de mensen die hebben aangegeven dat zij graag andere maatregelen versoepeld hadden gezien, wil deze maatregel versoepeld zien. Een kleinere groep (32%) zou graag versoepeling zien rondom het verbod op bezoek aan bewoners van verpleeghuizen en andere zorginstellingen. 29% ziet graag versoepeling rondom het sluiten sport- en fitnessclubs en 29% wil graag versoepeling rondom (de mogelijkheid tot) het sluiten van campings en vakantieparken.

Figuur 10 Vraag 21: Welke maatregelen kunnen volgens jou al versoepeld worden?
 (vraag alleen gesteld aan respondenten die bij vraag 20 hebben aangegeven
 dat andere maatregelen versoepeld hadden kunnen worden) - %

* Vraag alleen opgenomen in vragenlijst 2-meting

We hebben ook gevraagd met welke van de huidige maatregelen mensen het meeste moeite hebben. Meer mensen hebben moeite met een of meerdere maatregelen dan ten tijde van de eerste meting. De groep die moeite heeft met een of meerdere maatregelen is (fors) gegroeid van 43% naar 62%. En ook per maatregel is de groep die er moeite mee heeft bijna overal groter geworden.

De maatregelen waarmee mensen de meeste moeite hebben, komen op hoofdlijnen overeen met de maatregelen die zij graag versoepeld willen zien: 30% heeft moeite met het sluiten van kapperszaken, nagelsalons en schoonheidsspecialisten etc, 25% met het sluiten van de eet- en drinkgelegenheden (restaurants, snackbars, cafés), 18% met het verbod op bezoek aan bewoners van verpleeghuizen en andere zorginstellingen en 17% heeft moeite met het sluiten van sport- en fitnessclubs (tabel 7). Ook geeft 23% aan moeite te hebben met de maatregel dat bij uitvaarten maximaal 30 personen aanwezig mogen zijn, met 1,5 meter afstand tot elkaar. Deze stelling is alleen in de tweede meting gevraagd, niet in de eerste.

Tabel 6 Vraag 22: Met welke maatregelen heb je het meeste moeite?
(max. 5 antwoorden mogelijk) - %

	Meting 1	Meting 2
Ik heb geen moeite met de genomen maatregelen	57	38*
Ik heb wel moeite met een of meerdere maatregelen	43	62*
Sluiten van kapperszaken, nagelsalons en schoonheidsspecialisten etc.	13	30*
Sluiten van de eet- en drinkgelegenheden (restaurants, snackbars, cafés)	17	25*
Bij uitvaarten mogen maximaal 30 personen aanwezig zijn, met 1,5 meter afstand tot elkaar**	-	23
Geen bezoek toegestaan aan verpleeghuizen en andere zorginstellingen	15	18*
Sluiten van sport- en fitnessclubs	13	17*
Afgelasting (vergunningsplichtige) evenementen en bijeenkomsten tot 1 september	8	10*
Mogelijkheid om campings en vakantieparken voor recreatief verblijf te sluiten**	-	8
Bij huwelijksvoltrekkingen mogen maximaal 30 personen aanwezig zijn, met 1,5 meter afstand tot elkaar**	-	5
Winkels en het openbaar vervoer worden verplicht om maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat mensen afstand houden	3	5
Opvang voor kinderen van ouders in vitale beroepen en kwetsbare kinderen	2	3*
Sluiten van de Nederlandse grenzen voor mensen van buiten Europa	3	3
Mogelijkheid om parkeerterreinen bij natuurgebieden te sluiten**	-	3
Burgemeesters kunnen gebieden aanwijzen waar groepsvorming verboden is	2	3
Verzoek aan onderwijsinstellingen om online onderwijs aan te bieden	2	3
Boetes kunnen uitgedeeld worden als mensen zich niet houden aan het verbod op groepsvorming op de aangewezen plaatsen	4	3
Mogelijkheid om hangplekken voor jongeren te sluiten**	-	2
Bedrijven kunnen boetes krijgen als zij zich niet houden aan de maatregelen	2	1
Sluiten van casino's	1	1

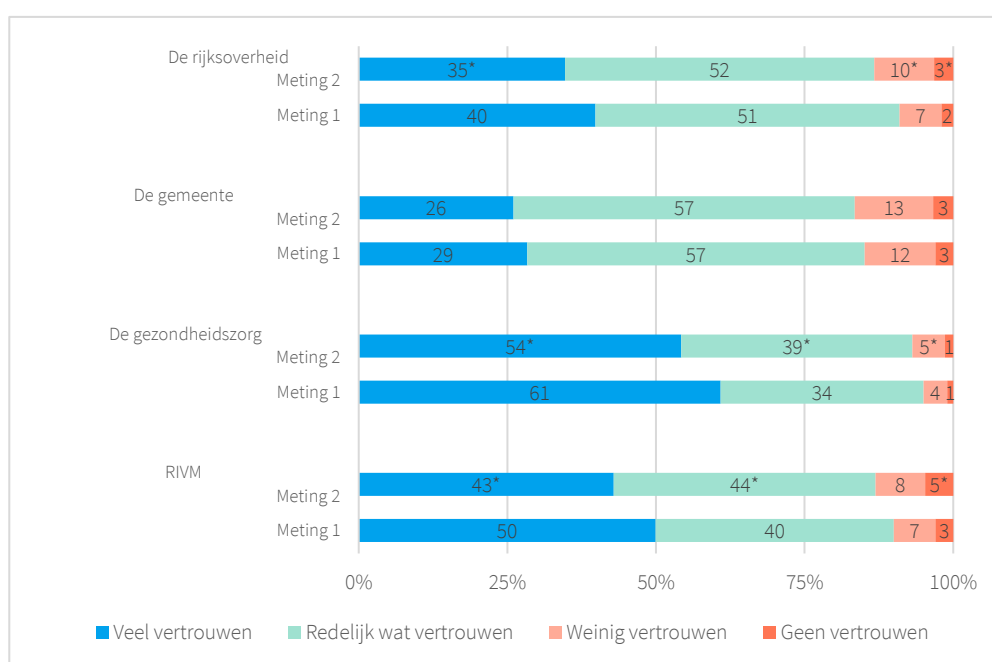
** Vraag alleen opgenomen in vragenlijst 2-meting

3.3 Vertrouwen in aanpak crisis door instanties

Hoeveel vertrouwen hebben Brabanders in de aanpak van de coronacrisis door verschillende instanties?

De overgrote meerderheid heeft redelijk tot veel vertrouwen in de genoemde instanties (RIVM, de gezondheidszorg, de gemeente en de rijksoverheid). Het vertrouwen is nog steeds hoog, maar is wel iets gedaald ten opzichte van de vorige meting. Dit geldt voor vertrouwen in de rijksoverheid, de gezondheidszorg en het RIVM. De groep die veel vertrouwen heeft is kleiner geworden ten opzichte van de vorige meting en het aandeel dat weinig tot geen vertrouwen heeft is iets gestegen.

Figuur 11 Vraag 23: Hoeveel vertrouwen heb je op dit moment in de aanpak van de coronacrisis door...? - %

4 Zorgen door de coronacrisis

In hoeverre maken inwoners van Brabant zich zorgen door de coronacrisis? En waarover zijn zij het meest (of minst) bezorgd?

Net zoals bij de eerste meting zien we dat de meeste mensen zich zorgen maken over de economische gevolgen van de crisis (46% veel zorgen) en over ouderen en kwetsbare groepen (32% veel zorgen). Op veel punten zien we de grootste zorgen enigszins afnemen en de groep die geen zorgen over een bepaald item heeft toenemen.

Aan de vragenlijst van de tweede meting hebben we enkele items toegevoegd die we dus niet met de eerdere meting kunnen vergelijken. Met name de onzekerheid over hoe lang deze crisis nog gaat duren baart mensen zorgen: 41% heeft er veel zorgen over, 47% enige zorgen. Ook maken mensen zich zorgen over anderen die zich niet aan de maatregelen en adviezen houden: 37% maakt zich hierover veel zorgen, 49% enige zorgen.

Tabel 7 Vraag 24: In hoeverre maak je je op dit moment zorgen over... - % gesorteerd op veel zorgen

Noord-Brabant	Veel zorgen		Enige zorgen		Geen zorgen	
	T1	T2	T1	T2	T1	T2
De gevolgen van de crisis voor de economie	46	46	44	44	11	10
Hoe lang deze situatie nog gaat duren, de duur van deze crisis**	-	41	-	47		12
Andere mensen die zich niet aan de maatregelen en adviezen houden**	-	37	-	49		14
Ouderen en kwetsbare mensen in het algemeen	35	32	56	58	10	10
Een gezin waarvan ik weet dat er thuis spanningen zijn	28	21*	42	42	30	37*
Overige zorg en hulp (zoals thuiszorg)	23	20	54	54	23	26*
Een kwetsbaar / eenzaam persoon in mijn omgeving	24	19*	59	59	17	22*
Reguliere zorg en hulp in ziekenhuizen**	-	16	-	53		31
Zorg en hulp aan corona-patiënten in ziekenhuizen**	-	15	-	44		41
De voortgang van mijn studie	21	14*	24	26	55	60
Het onderwijs van uw kind(eren)	16	12*	46	46	38	42
Mijn werksituatie	12	11	31	28	57	61*
De lichamelijke gezondheid van familie of vrienden	17	11*	58	55	25	34*
Mijn financiële situatie	11	10	26	24	63	66*
Mijn lichamelijke gezondheid of die van gezinsleden	12	9*	48	41*	39	49*
De veiligheid in mijn woonplaats	6	6	36*	31	57	63*
Mijn geestelijke gezondheid	9	6*	26	25	65	69*
Voldoende voorraad in de supermarkten	5	4*	24	14*	71	82*

** Vraag alleen opgenomen in vragenlijst 2-meting

Ook hebben we gevraagd wat mensen op dit moment het meest missen. Ruim 1.400 respondenten vulden deze open vraag in. Het merendeel geeft, net als bij de eerste meting, aan het sociale contact te missen, het 'echte' fysieke contact met voornamelijk vrienden, familie en collega's. Ook missen respondenten het uitgangsleven en het bezoek aan horecagelegenheden zoals een café, terras en restaurant. Tot slot worden ook de sportvoorzieningen gemist, zowel de sportscholen als de sportverenigingen, culturele voorzieningen (festivals, concerten, musea) en het op vakantie gaan.

5 Positieve gevolgen coronacrisis

De coronacrisis heeft niet alleen negatieve gevolgen. We hebben gevraagd welke positieve gevolgen mensen ervaren in deze tijd en of er maatschappelijke initiatieven zijn waaraan zij een bijdrage leveren.

5.1 Positieve gevolgen

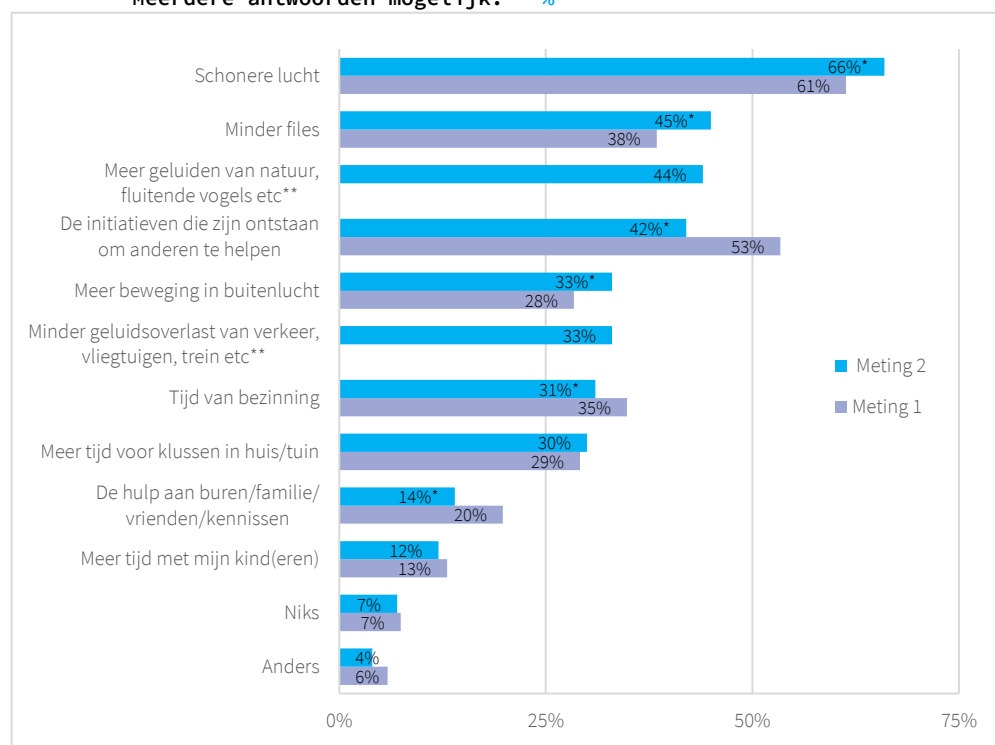
Net als bij de eerste meting ervaart de grootste groep (66%) de schonere lucht als positief effect van de coronacrisis. De groep is groter geworden.

De afgenomen filedruk komt op de tweede plaats van meest positieve gevolgen: 45% ten opzichte van 38% bij de vorige meting ervaart dit als positief.

Ook de initiatieven die ontstaan zijn om anderen te helpen en het meer bewegen in de buitenlucht wordt door een grote groep als positief ervaren, net als bij de vorige meting.

Aan de antwoordcategorieën in de vragenlijst van de 2^e meting zijn twee opties toegevoegd: 'minder geluidsoverlast van verkeer, vliegtuigen, trein et cetera' en 'meer geluiden van natuur, fluitende vogels et cetera'. De toename van geluiden uit de natuur wordt door een grote groep als positief ervaren (44%). Een derde ervaart de afgenomen geluidshinder van verkeer en transport als positief.

Figuur 12 Vraag 25: Wat ervaar je als positief in deze tijd?
Meerdere antwoorden mogelijk. - %

** Vraag alleen opgenomen in vragenlijst 2-meting

5.2 Maatschappelijke initiatieven

We hebben in een open vraag gevraagd of mensen op dit moment actief betrokken zijn bij een initiatief om anderen te helpen en wat dit initiatief dan inhoudt. Mensen geven soortgelijke antwoorden als bij de eerste meting: familie, vrienden of burens helpen met het doen van boodschappen, een praatje maken, een oogje in het zeil houden. Ook genoemd worden het verzorgen van maaltijden van anderen en het opvangen van andermans kinderen.

6 Informatievoorziening en nieuws

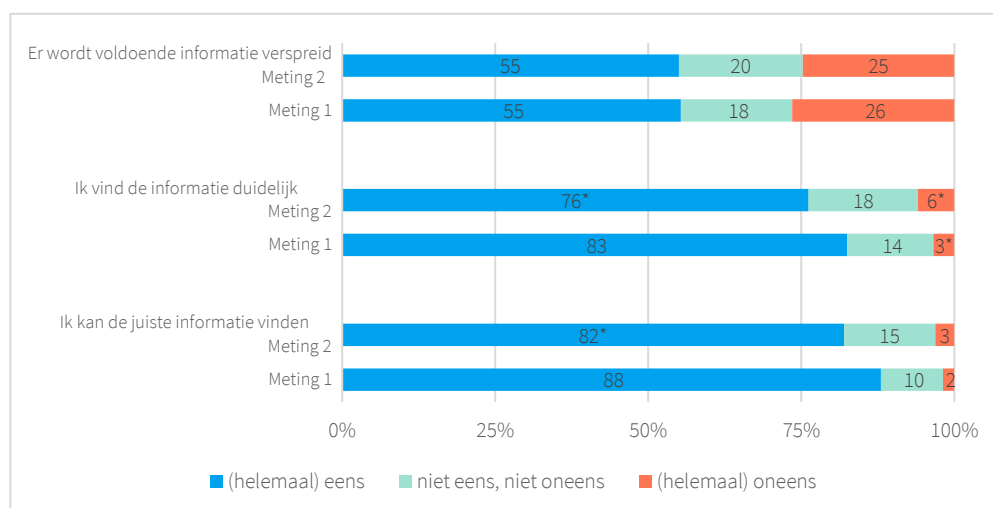
Wat vinden mensen over het algemeen van de informatievoorziening rondom deze crisis?
Volgen ze het nieuws over corona nu meer of juist minder?

6.1 Mening over informatievoorziening

Wat vinden Brabanders van de informatie die op dit moment over het coronavirus en de coronacrisis wordt verspreid?

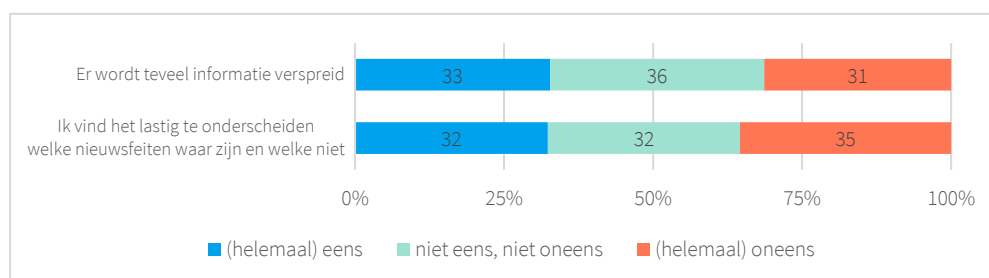
Over de stelling 'Er wordt voldoende informatie' verspreid, zijn de meningen het meest verdeeld : 55% vindt van wel, 25% vindt van niet. Ditzelfde beeld zagen we ook bij de eerste meting. Een ruime meerderheid vindt de informatie die verspreid wordt duidelijk (76%) en kan ook de juiste informatie vinden (82%). Die beide groepen zijn wel kleiner geworden ten opzichte van de eerste meting.

Figuur 13 Vraag 30a: Wat vind je in het algemeen van de informatie die op dit moment over het coronavirus en de coronacrisis verspreid wordt? - %

In de tweede meting hebben we gevraagd of mensen vinden dat er teveel informatie verspreid wordt en of ze het lastig vinden te bepalen welke nieuwsfeiten waar zijn en welke niet waar. Over beide stellingen lopen de meningen sterk uiteen.

Figuur 14 Vraag 30b Wat vind je in het algemeen van de informatie die op dit moment over het coronavirus en de coronacrisis verspreid wordt?* - %

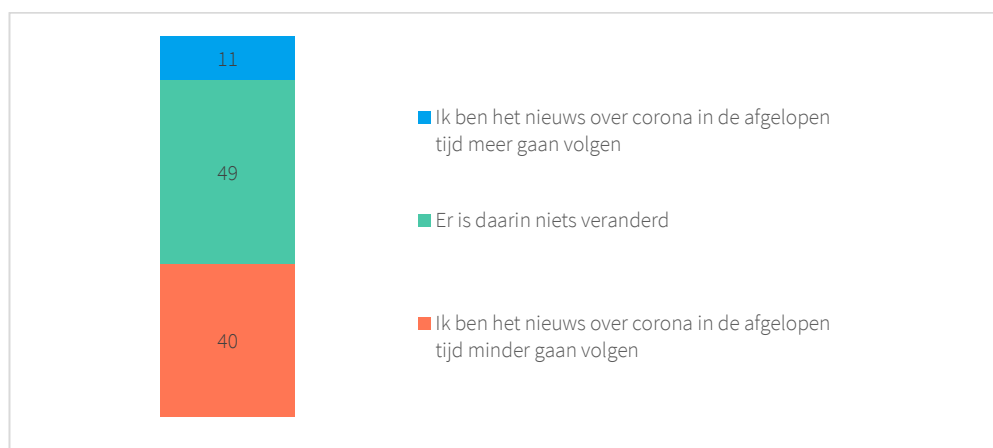
* Vraag alleen opgenomen in vragenlijst 2-meting

Bij de toelichting die mensen op deze vragen konden geven, geeft een aantal mensen, net als bij de eerste meting, aan dat de feiten niet helder zijn, er is veel nepnieuws in omloop en het is lastig te bepalen wat waar is. Ook geven enkele mensen aan dat er teveel coronanieuws is, ze worden een beetje ‘coronamoe’ en willen ook wel eens wat anders op tv zien of horen op de radio.

6.2 Het volgen van nieuws- en actualiteitenprogramma's

Tot slot hebben we gevraagd of mensen in de afgelopen weken het nieuws en/of actualiteitenprogramma's over corona meer of minder zijn gaan volgen dan voorheen. We zien voor bijna de helft er geen verschil is met de afgelopen weken. Een op de tien Brabanders is het nieuws in de afgelopen weken meer gaan volgen dan voorheen en een grote groep, 40%, geeft aan het nieuws over corona juist minder te zijn gaan volgen.

Figuur 15 Vraag 32: Ben jij het nieuws en/of actualiteitenprogramma's over corona de laatste weken meer of minder gaan volgen of is hierin niets veranderd?* - %

* Vraag alleen opgenomen in vragenlijst 2-meting

Bijlage A Resultaten uitgesplitst naar leeftijdsgroepen

In deze bijlage vindt u de resultaten van de tweede meting uitgesplitst naar leeftijdsgroepen. We hebben getoetst of de resultaten van deze groepen Brabanders significant afwijken van elkaar. Of een resultaat significant afwijkt is afhankelijk van de grootte van de groep respondenten (n) en de spreiding van de antwoorden.

- **Verschillen tussen groepen:** Significante verschillen worden aangeduid met **blauw** (positieve afwijking), dan wel **oranje** (negatieve afwijking). Indien het verschil in resultaat significant afwijkt, maar niet per se positief of negatief is te noemen, zijn de verschillen aangeduid met **grijs** (neutrale afwijking).
- **Verschillen met 1^e meting:** Met pijltjes hebben we aangegeven of een resultaat hoger (↑) of lager (↓) is dan gemeten bij de eerste meting.

1. Persoonlijke situatie

Tabel 8 Vraag 1: Hoe voel je je door de huidige situatie? Meerdere antwoorden mogelijk.
- %

	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		225	331	329	719	406
boos	4	5	8	6	2	1
bang	9	11	9 ↓	10 ↓	8 ↓	8
verdrietig	14	13	14	13	13 ↓	14
gespannen/gestrest	17	23	27	17	11	6
bezorgd	50	35 ↓	43 ↓	52 ↓	59 ↓	58 ↓
rustig	45	48 ↑	45 ↑	49 ↑	43 ↑	40
blij	4	10	5	2	1	2 ↑
machteloos	36	39	33	33 ↓	35 ↓	39
gefrustreerd	16	28	18	16 ↑	11 ↑	7
anders	4	4	6	6	5	1

Tabel 9 Vraag 2: Hoe aangedaan ben je door de huidige situatie? Geef dit aan met een rapportcijfer van 1 (helemaal niet) tot en met 10 (heel erg). - %

	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		220	321	326	712	398
Gemiddelde cijfer	6,1	5,9 ↓	5,8 ↓	6,1 ↓	6,3 ↓	6,4 ↓
1-5	34	36 ↑	38 ↑	34	33 ↑	28 ↑
6-7	40	45	45	38	35	38
8-10	26	19 ↓	17 ↓	27	32 ↓	34 ↓

2. Zelfredzaamheid en samenredzaamheid

Tabel 10 Vraag 3: Kan je je goed redden op dit moment? Zo niet, heb je daar hulp bij (nodig)? - %

Boodschappen doen	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		210	328	322	707	400
Ja, ik kan me goed redden, ik heb geen hulp nodig	89	94 ↑	90	91	90	79
Ja, ik kan me goed redden, ik krijg de hulp die ik altijd al kreeg	7	3 ↓	6	7	8	13
Nee, maar ik krijg sinds de corona-situatie hulp	3	2	2	1	2	8
Nee, ik heb hierbij hulp nodig, maar die heb ik niet	1	1	2	1	0	0 ↓

Tabel 11 Vraag 3: Kan je je goed redden op dit moment? Zo niet, heb je daar hulp bij (nodig)? - %

Huishoudelijke taken	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		214	328	322	707	399
Ja, ik kan me goed redden, ik heb geen hulp nodig	85	89	88	86	88	75
Ja, ik kan me goed redden, ik krijg de hulp die ik altijd al kreeg	11	8	8	12	10	20
Nee, maar ik krijg sinds de corona-situatie hulp	1	2	1	1	1	1
Nee, ik heb hierbij hulp nodig, maar die heb ik niet	2	1	3	2	1	3

Tabel 12 Vraag 3: Kan je je goed redden op dit moment? Zo niet, heb je daar hulp bij (nodig)? - %

Administratie / financiën	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		206	323	320	699	397
Ja, ik kan me goed redden, ik heb geen hulp nodig	90	86 ↑	90	90 ↓	92	90
Ja, ik kan me goed redden, ik krijg de hulp die ik altijd al kreeg	7	9 ↓	7	6	6	9
Nee, maar ik krijg sinds de corona-situatie hulp	1	2	0	1	1	0
Nee, ik heb hierbij hulp nodig, maar die heb ik niet	2	3	3	3	1	2

Tabel 13 Vraag 3: Kan je je goed redden op dit moment? Zo niet, heb je daar hulp bij (nodig)? - %

Algemene dagelijkse activiteiten: wassen, aankleden e.d.	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		223	326	317	708	396
Ja, ik kan me goed redden, ik heb geen hulp nodig	95	92	96	95	96	95
Ja, ik kan me goed redden, ik krijg de hulp die ik altijd al kreeg	3	4	3	3	3	4
Nee, maar ik krijg sinds de corona-situatie hulp	1	2	1	1	1	0
Nee, ik heb hierbij hulp nodig, maar die heb ik niet	1	2	0	1	0	1

Tabel 14 Vraag 3: Kan je je goed redden op dit moment? Zo niet, heb je daar hulp bij (nodig)? - %

De opvoeding van mijn kinderen	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		62	209	188	175	22
Ja, ik kan me goed redden, ik heb geen hulp nodig	87	82	83	91	92	90
Ja, ik kan me goed redden, ik krijg de hulp die ik altijd al kreeg	7	9	9↓	6	4	3
Nee, maar ik krijg sinds de corona-situatie hulp	3	8	2	2	1	0
Nee, ik heb hierbij hulp nodig, maar die heb ik niet	3	1	6	1	3	7

Tabel 15 Vraag 3: Kan je je goed redden op dit moment? Zo niet, heb je daar hulp bij (nodig)? - %

Mijn lichamelijke gezondheid	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		216	325	320	705	399
Ja, ik kan me goed redden, ik heb geen hulp nodig	84	89	84	83	83	82
Ja, ik kan me goed redden, ik krijg de hulp die ik altijd al kreeg	11	5↓	9	11	13	14↓
Nee, maar ik krijg sinds de corona-situatie hulp	1	3	1	1	1	1
Nee, ik heb hierbij hulp nodig, maar die heb ik niet	4	3	6	5↑	3	4

Tabel 16 Vraag 3: Kan je je goed redden op dit moment? Zo niet, heb je daar hulp bij (nodig)? - %

Mijn psychische / geestelijke gezondheid	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		210	319	315	677	391
Ja, ik kan me goed redden, ik heb geen hulp nodig	85	75	79	87	89	93↑
Ja, ik kan me goed redden, ik krijg de hulp die ik altijd al kreeg	10	16	14	8	7	5↓
Nee, maar ik krijg sinds de corona-situatie hulp	1	2	1	2	1	1
Nee, ik heb hierbij hulp nodig, maar die heb ik niet	4	7	6	4	3	1

Tabel 17 Vraag 3: Kan je je goed redden op dit moment? Zo niet, heb je daar hulp bij (nodig)? - %

Het aangaan / onderhouden van sociale contacten	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		216	317	318	689	387
Ja, ik kan me goed redden, ik heb geen hulp nodig	86	81	84	88	89	85
Ja, ik kan me goed redden, ik krijg de hulp die ik altijd al kreeg	9	10	9	6 ↓	8	11
Nee, maar ik krijg sinds de corona-situatie hulp	2	4	3	2	1	2
Nee, ik heb hierbij hulp nodig, maar die heb ik niet	4	5	4	4	2	2

Tabel 18 Vraag 4: Hoe tevreden ben je momenteel over het geheel genomen met jouw leven? Geef dit aan met een rapportcijfer van 1 (helemaal niet) tot en met 10 (helemaal wel). - %

	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		223	327	327	714	406
Gemiddeld cijfer	7,0	6,8 ↓	6,8	6,9	7,2	7,3
1-5	14	18 ↑	17	14	10	9
6-7	45	45	47	48	41	42
8-10	42	36	36	38	49	48

Tabel 19 Vraag 5: Is deze score beter of slechter voor jou dan 2 weken geleden (nadat we de uitnodiging voor het eerste onderzoek stuurden) of hetzelfde? - %

	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		225	331	329	719	406
beter	15	9 ↑	8 ↑	5	4 ↑	4
hetzelfde	79	69 ↑	76 ↑	81 ↑	83 ↑	84 ↑
slechter	6	22 ↓	15 ↓	14 ↓	13 ↓	12 ↓

Tabel 20 Vraag 6: Voel je je wel eens eenzaam of alleen? Zo ja, hoe vaak? - %

	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		225	330	329	719	405
ja, vrijwel altijd	2	2	3	2	2	1
ja, meestal	6	11	7	3 ↓	3	6
soms wel, soms niet	30	41	37	32 ↑	26	17
nee, meestal niet	30	25	28	31	31	36
nee, vrijwel nooit	32	21	26	33	39	40

Tabel 21 Vraag 7: Voel je je meer of minder eenzaam dan 2 weken geleden (nadat we de uitnodiging van het eerste onderzoek stuurden) of hetzelfde? - %

	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		225	329	329	719	405
ik voel me minder eenzaam	5	10 ↑	7	4	3 ↑	3 ↑
ik voel me eenzamer	18	27 ↓	20 ↓	15 ↓	13 ↓	17 ↓
er is niets veranderd	77	63 ↑	73 ↑	80 ↑	84 ↑	80 ↑

3. Persoonlijke situatie: kinderen

Tabel 22 Vraag 9: Heb je kinderen die normaal gesproken op de basisschool of het voortgezet onderwijs zitten of van kinderopvang (crèche of BS0) gebruik maken? Meerdere antwoorden mogelijk. - %

	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		224	329	324	713	404
ja, kinderopvang	6	3	23	2	0	0
ja, basisschool	11	7	36	11	0	0
ja, voortgezet onderwijs	9	2	12	29	3	0
nee	80	88	47	66	96	100

Tabel 23 Vraag 10: Hoe ervaar je de opvang en/of het thuisonderwijs van jouw kind(eren) thuis? - %

	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		24	173	113	22	0
het is goed te doen	42	44	32	56	64	0
het gaat wel	36	22	39	34	36	0
het is zwaar	23	35	29	10	0	0

4. Ervaringen met het coronavirus

Tabel 24 Vraag 13: Is er op dit moment iemand in jouw huishouden met klachten die kunnen wijzen op coronabesmetting (koorts, benauwdheid of hoesten)? - %

Huishouden - klachten	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		224	329	324	711	404
Ik zelf	3	4 ↓	4	4	2 ↓	2
Iemand uit mijn huishouden	2	5 ↓	3	1 ↓	1 ↓	1
Nee	95	92 ↑	93	95 ↑	97 ↑	97

Tabel 25 Vraag 13: Is er op dit moment iemand in jouw huishouden met een vastgestelde (dus positief geteste) coronabesmetting? - %

Huishouden - besmetting (positief getest)	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		224	329	324	711	404
Ik zelf	1	2	2	1	0	1
Iemand uit mijn huishouden	2	5 ↑	2	0	0	1 ↑
Nee	97	93 ↓	97	99	99	98

Tabel 26 Vraag 14: Ken je iemand buiten jouw huishouden maar in jouw familie-, bure- en vriendenkring met een vastgestelde (dus positief geteste) coronabesmetting? - %

Familie, bure-, vriendenkring besmetting (positief getest)	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		224	329	324	711	404
Ja	41	41	38	43 ↑	42 ↑	41 ↑
Nee	59	59	62	57 ↓	58 ↓	59 ↓

Tabel 27 Vraag 15: Het kan zijn dat er iemand in jouw persoonlijke kring is overleden aan de gevolgen van corona? Is dat in jouw situatie het geval? - %

Directe omgeving overlijden door corona	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		224	329	324	711	404
Ja	15	9	11 ↑	17 ↑	17 ↑	18
Nee	85	91	89 ↓	83 ↓	83 ↓	82

5. Adviezen en maatregelen

Tabel 28 Vraag 16: In hoeverre heb je in de afgelopen 2 weken onderstaande adviezen opgevolgd? - % **Altijd**

% Altijd	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		220	324	321	708	404
Let op uw hygiëne (vaak/vaker uw handen wassen, gebruik papieren zakdoeken, zit zo min mogelijk aan uw gezicht, hoesten / niezen in elleboog)	49	45	44 ↓	49 ↓	52 ↓	57 ↓
Geen handen schudden	86	80	86 ↓	89 ↓	87 ↓	87 ↓
Houd 1,5 meter afstand van elkaar	49	31 ↓	39 ↓	43 ↓	58 ↓	72 ↓
Blijf thuis als u last heeft van neusverkoudheid, hoesten, keelpijn of koorts	71	61 ↓	63 ↓	75 ↓	77 ↓	80 ↓
Blijf thuis als één van uw huisgenoten last heeft van koorts (geldt niet voor mensen in vitale beroepen)	77	70	70 ↓	80	81 ↓	84
Bel alleen met de huisarts bij ernstige klachten en als de klachten erger worden (koorts en hoest/ademt moeilijk)	77	73 ↓	70 ↓	81 ↓	79 ↓	79 ↓
Blijf zoveel mogelijk thuis, ook als u geen klachten heeft	43	41 ↓	41 ↓	42 ↓	42 ↓	51 ↓
Mijd sociaal contact: zoek andere mensen niet op als het niet nodig is	46	34 ↓	40 ↓	48 ↓	51 ↓	54 ↓
Maximaal drie mensen op bezoek en houd ook dan afstand tot elkaar	68	61 ↓	63 ↓	68 ↓	75 ↓	75 ↓
Beperk bezoek aan kwetsbare personen (70 plussers en mensen met slechte weerstand)	75	77 ↓	75 ↓	68 ↓	78 ↓	78 ↓
Vermijd (grote) gezelschappen en openbaar vervoer	86	73 ↓	84 ↓	88	90 ↓	93 ↓
Probeer zoveel mogelijk thuis te werken of de werktijden te spreiden	67	69	56 ↓	69	69 ↓	85 ↓

Tabel 29 Vraag 17: Heb je het idee dat andere mensen zich in de afgelopen 2 weken meer of minder aan de adviezen zijn gaan houden? Of is daarin niets veranderd?*

	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		221	327	324	710	404
Ik heb het idee dat <u>meer</u> mensen zich aan de adviezen houden	21	29	24	14	17	21
Het is hetzelfde als eerder	37	30	35	41	34	45
Ik heb het idee dat <u>minder</u> mensen die zich aan de adviezen houden	42	41	41	45	49	35

Tabel 30 Vraag 18: In hoeverre vind je het goed of niet goed dat deze maatregelen versoepeld worden?* - % goed

% ik vind het goed dat deze maatregel / dit advies versoepeld wordt	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		210	316	297	680	385
Vanaf 11 mei gaat het basisonderwijs (50% van de tijd), het speciaal (basis)onderwijs, de dag- en gastouderopvang en de buitenschoolse opvang weer open	67	64	66	66	69	72
Kinderen tot en met 12 jaar kunnen onder begeleiding samen buiten sporten	68	60	66	66	70	80
Jongeren van 13 tot en met 18 jaar mogen onder begeleiding buiten sporten met elkaar, met 1,5 meter afstand	57	48	59	60	56	61
Vanaf 29 april mogen zelfstandig wonende ouderen van 70 jaar en ouder door één of twee vaste personen met enige regelmaat worden bezocht	67	58	66	66	71	74

Tabel 31 Vraag 20: In hoeverre ben je het eens of oneens bent met onderstaande stellingen:* - % (helemaal) eens

	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		221	327	324	710	404
Ik vind dat sommige maatregelen te vroeg versoepeld zijn	27	37	28	23	24	24
Ik vind dat er andere maatregelen versoepeld hadden kunnen worden	36	36	38	39	35	35

Tabel 32 Vraag 21: Welke maatregelen kunnen volgens jou al versoepeld worden? - %

	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		138	198	233	479	281
Sluiten van de eet- en drinkgelegenheden (restaurants, cafés)	25	22	28	29	25	19
Sluiten van sport- en fitnessclubs	29	37	30	29	24	26
Sluiten van bioscopen, theaters, concertzalen, bibliotheken, musea en erfgoed met een publieksfunctie	17	18	20	20	15	11
Sluiten van de Nederlandse grenzen voor mensen van buiten Europa	8	7	6	7	10	9
Afgelasting (vergunningsplichtige) evenementen en bijeenkomsten tot 1 september	5	6	7	4	5	2
Geen bezoek toegestaan aan verpleeghuizen en andere zorginstellingen	32	16	28	32	36	45
Sluiten van casino's	6	9	8	4	5	3
Sluiten van kapperszaken, nagelsalons en schoonheidsspecialisten etc	61	57	55	63	62	67
Sluiten van gemeenschappelijke was, toilet en douchevoorzieningen op campings en vakantieparken, en bij parken, natuurgebieden en stranden	12	8	13	16	13	11
Mogelijkheid om campings en vakantieparken voor recreatief verblijf te sluiten	29	27	21	30	31	32
Anders	12	10	15	11	13	12

Tabel 33 Vraag 22: Met welke maatregelen heb je het meeste moeite? (max. 5 antwoorden mogelijk) - %

	Noord- Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		213	305	302	681	391
Ik heb geen moeite met de maatregelen	38	30 ↓	38 ↓	40 ↓	43 ↓	46 ↓
Ik heb moeite met een of enkele maatregelen	62	70	62	60	57	54
Opvang voor kinderen van ouders in vitale beroepen en kwetsbare kinderen	3	3	7 ↓	2	3	2
Verzoek aan onderwijsinstellingen om online onderwijs aan te bieden	3	6	4	1	2	1
Sluiten van de eet- en drinkgelegenheden (restaurants, snackbars, cafés)	25	37	25 ↑	30 ↑	24 ↑	16
Sluiten van sport- en fitnessclubs	17	30	18	16	13 ↑	15
Sluiten van de Nederlandse grenzen voor mensen van buiten Europa	3	6	3 ↓	2	4	4
Afgelasting (vergunningsplichtige) evenementen en bijeenkomsten tot 1 september	10	24	14	8	5	4
Geen bezoek toegestaan aan verpleeghuizen en andere zorginstellingen	18	8 ↓	14	23 ↑	24 ↑	26
Sluiten van casino's	1	1	1	0	0	0 ↓
Sluiten van kapperszaken, nagelsalons en schoonheidsspecialisten etc.	30	29 ↑	29 ↑	30 ↑	33 ↑	35 ↑
Burgemeesters kunnen gebieden aanwijzen waar groepsvorming verboden is. Je mag in dat gebied dan niet met meer dan 3 personen samenkomen	3	7	4	1	1	2
Boetes kunnen uitgedeeld worden als mensen zich niet houden aan het verbod op groepsvorming op de aangewezen plaatsen	3	3 ↓	3 ↓	4	2	3
Winkels en het openbaar vervoer worden verplicht om maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat mensen afstand houden, bijvoorbeeld via een deurgeleid	5	6	5 ↑	4	3	7
Bedrijven kunnen boetes krijgen als zij zich niet houden aan de maatregelen	1	1 ↓	1	1	2	2
Mogelijkheid om campings en vakantieparken voor recreatief verblijf te sluiten	8	5	6	7	10	12
Bij uitvaarten mogen maximaal 30 personen aanwezig zijn, met 1,5 meter afstand tot elkaar	23	22	24	24	24	17
Bij huwelijksvoltrekkingen mogen maximaal 30 personen aanwezig zijn, met 1,5 meter afstand tot elkaar	5	6	8	7	5	5
Mogelijkheid om parkeerterreinen bij natuurgebieden te sluiten	3	3	4	3	3	4
Mogelijkheid om hangplekken voor jongeren te sluiten	2	2	1	1	1	4

6. Vertrouwen

Tabel 34 Vraag 23: Hoeveel vertrouwen heb je op dit moment in de aanpak van de coronacrisis door...? - %

De rijksoverheid	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		215	309	311	691	392
Veel vertrouwen	35	31	34	34	35 ↓	39
Redelijk wat vertrouwen	52	60	51	48	51	51
Weinig vertrouwen	10	8	9	13	12 ↑	8 ↑
Geen vertrouwen	3	2	6	4	3	1

Tabel 35 Vraag 23: Hoeveel vertrouwen heb je op dit moment in de aanpak van de coronacrisis door...? - %

De gemeente	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		210	293	294	661	371
Veel vertrouwen	26	21	26	28	26 ↓	28
Redelijk wat vertrouwen	57	62	55	56	56	58
Weinig vertrouwen	13	13	14	13	14 ↑	11
Geen vertrouwen	3	4	4	3	3	3

Tabel 36 Vraag 23: Hoeveel vertrouwen heb je op dit moment in de aanpak van de coronacrisis door...? - %

De gezondheidszorg	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		218	314	311	695	395
Veel vertrouwen	54	53	49 ↓	60	57 ↓	53 ↓
Redelijk wat vertrouwen	39	43	39	33	38	41 ↑
Weinig vertrouwen	5	3 ↓	9 ↑	5	4 ↑	6 ↑
Geen vertrouwen	1	1	3	2	1	0

Tabel 37 Vraag 23: Hoeveel vertrouwen heb je op dit moment in de aanpak van de coronacrisis door...? - %

RIVM	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		212	312	311	692	392
Veel vertrouwen	43	39	38	41	47 ↓	49 ↓
Redelijk wat vertrouwen	44	47	46	44	41	43 ↑
Weinig vertrouwen	8	11	7	8	8 ↑	7 ↑
Geen vertrouwen	5	3	9	7 ↑	4 ↑	1

7. Zorgen door de coronacrisis

Tabel 38 Vraag 24: In hoeverre maak je je op dit moment zorgen over ... - %

	Noord- Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
Mijn lichamelijke gezondheid of die van mijn gezinsleden						
n		212	312	309	687	387
Geen zorgen	49	51 ↑	54 ↑	51 ↑	44 ↑	46 ↑
Enige zorgen	41	38	38 ↓	39 ↓	47	43 ↓
Veel zorgen	9	10	8	10	8 ↓	11
De lichamelijke gezondheid van familie of vrienden						
n		209	308	308	673	387
Geen zorgen	34	37 ↑	34 ↑	32 ↑	32 ↑	35 ↑
Enige zorgen	55	51	53	55	58	56
Veel zorgen	11	12 ↓	13 ↓	13	10 ↓	9 ↓
Mijn geestelijke / mentale gezondheid						
n		205	305	308	669	383
Geen zorgen	69	59	66 ↑	68	75	79
Enige zorgen	25	33	26	26	20	19
Veel zorgen	6	8 ↓	8	6	5	3
Mijn financiële situatie						
n		209	308	307	672	384
Geen zorgen	66	60 ↑	58	63	71	80
Enige zorgen	24	22 ↓	32	27	22	17
Veel zorgen	10	18	11	10	7	4
Mijn werksituatie						
n		203	291	276	409	72
Geen zorgen	61	55 ↑	57	60	69	79
Enige zorgen	28	30	32	31	21	16
Veel zorgen	11	15	12	9	10	5
De gevolgen van de crisis voor de economie						
n		208	309	310	687	380
Geen zorgen	10	17	13	7	6	6
Enige zorgen	44	49	45	46	40	40
Veel zorgen	46	33	41	46	54	54
De voortgang van mijn studie						
n		124	81	64	80	24
Geen zorgen	60	42 ↑	65	84	80	73
Enige zorgen	26	35	26	14	10	23
Veel zorgen	14	23 ↓	10	2	10	4
Het onderwijs van uw kind(eren)						
n		59	173	168	153	41
Geen zorgen	42	49	45 ↑	36	44	32
Enige zorgen	46	35 ↓	40	57	46	57
Veel zorgen	12	17	15	7	10	11
Een kwetsbaar / eenzaam persoon in mijn omgeving						
n		182	238	232	484	239
Geen zorgen	22	29 ↑	25	23	15	14 ↑
Enige zorgen	59	52	58	56	64	69
Veel zorgen	19	20 ↓	17	21	21	17

	Noord- Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
Een gezin waarvan ik weet dat er thuis spanningen zijn						
n		124	134	106	208	104
Geen zorgen	37	39	35	48	30 ↑	33 ↑
Enige zorgen	42	34	45	37	49	50
Veel zorgen	21	27	20	15	21 ↓	17 ↓
Ouderen en kwetsbare mensen in het algemeen						
n		208	303	306	669	381
Geen zorgen	10	15	15	9	7	7
Enige zorgen	58	54	58	57	57	62
Veel zorgen	32	30	27	34	36	31 ↓
Voldoende voorraad in de supermarkten						
n		208	307	305	660	374
Geen zorgen	82	79 ↑	80 ↑	83 ↑	86 ↑	82 ↑
Enige zorgen	14	17 ↓	15 ↓	13 ↓	12 ↓	16 ↓
Veel zorgen	4	5	5	4	2	2
Reguliere zorg en hulp in ziekenhuizen						
n		211	304	307	679	387
Geen zorgen	31	34	34	28	26	32
Enige zorgen	53	49	51	57	56	51
Veel zorgen	16	16	15	14	18	16
Zorg en hulp aan corona-patiënten in ziekenhuizen						
n		207	300	304	674	384
Geen zorgen	41	42	46	42	39	37
Enige zorgen	44	45	44	47	44	40
Veel zorgen	15	13	9	11	17	22
Overige zorg en hulp (zoals thuiszorg)						
n		203	282	291	643	356
Geen zorgen	26	34 ↑	33 ↑	25	17	20
Enige zorgen	54	52	47	55	58	57
Veel zorgen	20	13	20	20	24	23
De veiligheid in mijn woonplaats						
n		203	282	291	643	356
Geen zorgen	63	77 ↑	71 ↑	60	57 ↑	50
Enige zorgen	31	20 ↓	22 ↓	34	36 ↓	41
Veel zorgen	6	3 ↓	6	6	7	9
Hoe lang deze situatie nog gaat duren, de duur van deze crisis						
n		210	309	311	688	383
Geen zorgen	12	15	12	11	9	11
Enige zorgen	47	42	54	50	47	44
Veel zorgen	41	44	34	38	44	44
Andere mensen die zich niet aan de maatregelen en adviezen houden						
n		205	307	305	683	386
Geen zorgen	14	19	16	16	10	11
Enige zorgen	49	46	55	51	46	45
Veel zorgen	37	35	29	33	45	43

8. Positieve effecten coronacrisis

Tabel 39 Vraag 25: Wat ervaar je als positief in deze tijd? Meerdere antwoorden mogelijk.
- %

	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		217	320	317	699	390
Niks	7	5	7	9	7	5
Meer beweging in buitenlucht	33	49	31	29 ↑	32 ↑	27
Minder files	45	39	42	49 ↑	46 ↑	50 ↑
Tijd van bezinning	31	31	31	27	31	39
Meer tijd met mijn kind(eren)	12	9	28	20	5	0
Meer tijd voor klussen in huis/tuin	30	30	37 ↑	30	29	25 ↓
Schonere lucht	66	59	55	65	75 ↑	77
De hulp aan burens/familie/vrienden/kennissen	14	13 ↓	9 ↓	13 ↓	17	20
De initiatieven die zijn ontstaan om anderen te helpen	42	42	35 ↓	41 ↓	47 ↓	47 ↓
Minder geluidsoverlast van verkeer, vliegtuigen, trein et cetera	33	21	27	33	41	40
Meer geluiden van natuur, fluitende vogels et cetera	44	32	37	44	50	58
Anders	4	6	6	4	4	1 ↓

9. Informatievoorziening en nieuws

Tabel 40 Vraag 30: Wat vind je in het algemeen van de informatie die op dit moment over het coronavirus en de coronacrisis verspreid wordt? - % (helemaal) eens

% (helemaal) eens	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		216	320	317	702	395
Ik kan de juiste informatie vinden	82	82	80	80 ↓	83 ↓	86
Ik vind de informatie duidelijk	76	74	76	74 ↓	77 ↓	79 ↓
Er wordt voldoende informatie verspreid	55	52	51	56	57	58
Er wordt teveel informatie verspreid*	33	30	33	34	34	31
Ik vind het lastig te onderscheiden welke nieuwsfeiten waar zijn en welke niet*	32	30	35	35	35	26

*Item alleen opgenomen in vragenlijst 2-meting

Tabel 41 Vraag 32: Ben jij het nieuws en/of actualiteitenprogramma's over corona de laatste weken meer of minder gaan volgen of is hierin niets veranderd?* - %

% (helemaal) eens	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		218	322	319	704	397
Ik ben het nieuws over corona in de afgelopen tijd <u>minder</u> gaan volgen	40	49	44	40	34	34
Er is daarin niets veranderd	49	40	45	49	55	53
Ik ben het nieuws over corona in de afgelopen tijd <u>meer</u> gaan volgen	11	11	11	11	11	13

*Vraag alleen opgenomen in vragenlijst 2-meting

Bijlage B Resultaten uitgesplitst naar Brabantse veiligheidsregio's

In deze bijlage vindt u de resultaten van de tweede meting uitgesplitst naar veiligheidsregio's. We hebben getoetst of de resultaten van deze groepen Brabanders significant afwijken van elkaar. Of een resultaat significant afwijkt is afhankelijk van de grootte van de groep respondenten (n) en de spreiding van de antwoorden.

- **Verschillen tussen groepen:** Significante verschillen worden aangeduid met **blauw** (positieve afwijking), dan wel **oranje** (negatieve afwijking). Indien het verschil in resultaat significant afwijkt, maar niet per se positief of negatief is te noemen, zijn de verschillen aangeduid met **grijs** (neutrale afwijking).

We hebben bij deze uitsplitsing geen vergelijking in de tijd in deze bijlage opgenomen.

1. Persoonlijke situatie

Tabel 42 Vraag 1: Hoe voel je je door de huidige situatie?
Meerdere antwoorden mogelijk. - %

	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		549	976	483
boos	4	3	4	6
bang	9	11	8	9
verdrietig	14	12	13	16
gespannen/gestrest	17	15	17	17
bezorgd	50	56	49	46
rustig	45	44	45	45
blij	4	3	4	4
machteloos	36	39	33	36
gefrustreerd	16	17	16	15
anders	4	3	5	5

Tabel 43 Vraag 2: Hoe aangedaan ben je door de huidige situatie? Geef dit aan met een rapportcijfer van 1 (helemaal niet) tot en met 10 (heel erg). - %

	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		540	963	473
Gemiddeld cijfer	6,1	6,2	6,1	6,0
1-5	34	32	34	35
6-7	40	42	39	40
8-10	26	26	27	25

2. Zelfredzaamheid en samenredzaamheid

Tabel 44 Vraag 3: Kan je je goed redden op dit moment? Zo niet, heb je daar hulp bij (nodig)? - %

Boodschappen doen	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		537	955	473
Ja, ik kan me goed redden, ik heb geen hulp nodig	89	89	88	91
Ja, ik kan me goed redden, ik krijg de hulp die ik altijd al kreeg	7	7	9	6
Nee, maar ik krijg sinds de corona-situatie hulp	3	4	2	3
Nee, ik heb hierbij hulp nodig, maar die heb ik niet	1	0	1	0

Tabel 45 Vraag 3: Kan je je goed redden op dit moment? Zo niet, heb je daar hulp bij (nodig)? - %

Huishoudelijke taken	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		540	953	475
Ja, ik kan me goed redden, ik heb geen hulp nodig	85	86	84	88
Ja, ik kan me goed redden, ik krijg de hulp die ik altijd al kreeg	11	11	13	9
Nee, maar ik krijg sinds de corona-situatie hulp	1	1	1	2
Nee, ik heb hierbij hulp nodig, maar die heb ik niet	2	2	2	2

Tabel 46 Vraag 3: Kan je je goed redden op dit moment? Zo niet, heb je daar hulp bij (nodig)? - %

Administratie / financiën	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		533	947	464
Ja, ik kan me goed redden, ik heb geen hulp nodig	90	88	89	92
Ja, ik kan me goed redden, ik krijg de hulp die ik altijd al kreeg	7	8	8	5
Nee, maar ik krijg sinds de corona-situatie hulp	1	1	1	0
Nee, ik heb hierbij hulp nodig, maar die heb ik niet	2	2	2	2

Tabel 47 Vraag 3: Kan je je goed redden op dit moment? Zo niet, heb je daar hulp bij (nodig)? - %

Algemene dagelijkse activiteiten: wassen, aankleden e.d.	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		537	956	475
Ja, ik kan me goed redden, ik heb geen hulp nodig	95	95	94	96
Ja, ik kan me goed redden, ik krijg de hulp die ik altijd al kreeg	3	3	4	2
Nee, maar ik krijg sinds de corona-situatie hulp	1	1	1	1
Nee, ik heb hierbij hulp nodig, maar die heb ik niet	1	1	1	1

Tabel 48 Vraag 3: Kan je je goed redden op dit moment? Zo niet, heb je daar hulp bij (nodig)? - %

De opvoeding van mijn kinderen	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		187	310	156
Ja, ik kan me goed redden, ik heb geen hulp nodig	87	84	85	92
Ja, ik kan me goed redden, ik krijg de hulp die ik altijd al kreeg	7	10	7	5
Nee, maar ik krijg sinds de coronasituatie hulp	3	4	3	2
Nee, ik heb hierbij hulp nodig, maar die heb ik niet	3	3	5	2

Tabel 49 Vraag 3: Kan je je goed redden op dit moment? Zo niet, heb je daar hulp bij (nodig)? - %

Mijn lichamelijke gezondheid	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		536	951	476
Ja, ik kan me goed redden, ik heb geen hulp nodig	84	84	83	85
Ja, ik kan me goed redden, ik krijg de hulp die ik altijd al kreeg	11	11	12	9
Nee, maar ik krijg sinds de coronasituatie hulp	1	1	1	1
Nee, ik heb hierbij hulp nodig, maar die heb ik niet	4	5	3	5

Tabel 50 Vraag 3: Kan je je goed redden op dit moment? Zo niet, heb je daar hulp bij (nodig)? - %

Mijn psychische / geestelijke gezondheid	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		522	927	461
Ja, ik kan me goed redden, ik heb geen hulp nodig	85	85	85	84
Ja, ik kan me goed redden, ik krijg de hulp die ik altijd al kreeg	10	9	10	10
Nee, maar ik krijg sinds de coronasituatie hulp	1	2	1	1
Nee, ik heb hierbij hulp nodig, maar die heb ik niet	4	4	4	4

Tabel 51 Vraag 3: Kan je je goed redden op dit moment? Zo niet, heb je daar hulp bij (nodig)? - %

Het aangaan / onderhouden van sociale contacten	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		527	931	468
Ja, ik kan me goed redden, ik heb geen hulp nodig	86	83	87	85
Ja, ik kan me goed redden, ik krijg de hulp die ik altijd al kreeg	9	10	7	9
Nee, maar ik krijg sinds de coronasituatie hulp	2	4	2	1
Nee, ik heb hierbij hulp nodig, maar die heb ik niet	4	3	3	4

Tabel 52 Vraag 4: Hoe tevreden ben je momenteel over het geheel genomen met jouw leven? Geef dit aan met een rapportcijfer van 1 (helemaal niet) tot en met 10 (helemaal wel). - %

	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		547	968	480
Gemiddeld cijfer	7,0	7,1	7,0	7,0
1-5	14	12	16	12
6-7	45	46	42	48
8-10	42	43	42	40

Tabel 53 Vraag 5: Is deze score beter of slechter voor jou dan 2 weken geleden (nadat we de uitnodiging voor het eerste onderzoek stuurden) of hetzelfde? - %

	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		549	976	483
beter	15	6	6	6
hetzelfde	79	79	79	78
slechter	6	15	14	16

Tabel 54 Vraag 6: Voel je je wel eens eenzaam of alleen? Zo ja, hoe vaak? - %

	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		548	975	483
ja, vrijwel altijd	2	1	2	2
ja, meestal	6	6	5	6
soms wel, soms niet	30	29	29	33
nee, meestal niet	30	34	29	29
nee, vrijwel nooit	32	30	35	29

Tabel 55 Vraag 7: Voel je je meer of minder eenzaam dan 2 weken geleden (nadat we de uitnodiging van het eerste onderzoek stuurden) of hetzelfde? - %

	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		548	974	483
ik voel me minder eenzaam	5	6	5	6
ik voel me eenzamer	18	19	15	22
er is niets veranderd	77	75	80	73

3. Persoonlijke situatie: kinderen

Tabel 56 Vraag 9: Heb je kinderen die normaal gesproken op de basisschool of het voortgezet onderwijs zitten of van kinderopvang (crèche of BS0) gebruik maken? Meerdere antwoorden mogelijk. - %

	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		545	967	480
ja, kinderopvang	6	8	5	6
ja, basisschool	11	12	12	9
ja, voortgezet onderwijs	9	11	9	7
nee	80	76	79	83

Tabel 57 Vraag 10: Hoe ervaar je de opvang en/of het thuisonderwijs van jouw kind(eren) thuis? - %

	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		101	159	69
het is goed te doen	42	38	39	47
het gaat wel	36	40	34	36
het is zwaar	23	22	27	17

4. Arbeidssituatie

Tabel 58 Vraag 11: Werk of studeer je? Meerdere antwoorden mogelijk. - %

	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		543	967	480
Ik werk in loondienst	47	47	47	46
Ik ben ZZP'er	6	7	7	6
Ik ben ondernemer	4	3	3	4
Ik studeer	8	7	8	9
Ja, anders	10	10	11	10
Nee	30	31	30	29

5. Ervaringen met het coronavirus

Tabel 59 Vraag 13a: Is er op dit moment iemand in jouw huishouden met klachten die kunnen wijzen op coronabesmetting (koorts, benauwdheid of hoesten)? - %

Huishouden - klachten	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		543	967	480
Ja, ik zelf	3	4	3	2
Ja, iemand uit mijn huishouden	2	2	3	2
Nee	95	94	95	96

Tabel 60 Vraag 13b: Is er op dit moment iemand in jouw huishouden met een vastgestelde (dus positief geteste) coronabesmetting? - %

Huishouden - besmetting (positief getest)	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		543	967	480
Ja, ik zelf	1	1	1	1
Ja, iemand uit mijn huishouden	2	1	2	1
Nee	97	97	97	97

Tabel 61 Vraag 14: Ken je iemand buiten jouw huishouden maar in jouw familie-, bure- en vriendenkring met een vastgestelde (dus positief geteste) coronabesmetting? - %

Familie, bure-, vriendenkring besmetting (positief getest)	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		543	967	480
Ja	41	51	36	40
Nee	59	49	64	60

Tabel 62 Vraag 15: Het kan zijn dat er iemand in jouw persoonlijke kring is overleden aan de gevolgen van corona? Is dat in jouw situatie het geval? - %

Directe omgeving overlijden door corona	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		543	967	480
Ja	15	23	12	12
Nee	85	77	88	88

6. Adviezen en maatregelen

Tabel 63 Vraag 16: In hoeverre heb je in de afgelopen 2 weken onderstaande adviezen opgevolgd? - % **Altijd**

% Altijd	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		538	959	478
Let op uw hygiëne (vaak/vaker uw handen wassen, gebruik papieren zakdoeken, zit zo min mogelijk aan uw gezicht, hoesten / niezen in elleboog)	49	52	49	48
Geen handen schudden	86	87	86	85
Houd 1,5 meter afstand van elkaar	49	52	49	47
Blijf thuis als u last heeft van neusverkoudheid, hoesten, keelpijn of koorts	71	74	71	70
Blijf thuis als één van uw huisgenoten last heeft van koorts (geldt niet voor mensen in vitale beroepen)	77	80	74	78
Bel alleen met de huisarts bij ernstige klachten en als de klachten erger worden (koorts en hoest/ademt moeilijk)	77	77	75	79
Blijf zoveel mogelijk thuis, ook als u geen klachten heeft	43	44	44	42
Mijd sociaal contact: zoek andere mensen niet op als het niet nodig is	46	44	47	45
Maximaal drie mensen op bezoek en houd ook dan afstand tot elkaar	68	71	68	67
Beperk bezoek aan kwetsbare personen (70 plussers en mensen met slechte weerstand)	75	76	75	75
Vermijd (grote) gezelschappen en openbaar vervoer	86	87	85	85
Probeer zoveel mogelijk thuis te werken of de werktijden te spreiden	67	66	66	68

Tabel 64 Vraag 17: Heb je het idee dat andere mensen zich in de afgelopen 2 weken meer of minder aan de adviezen zijn gaan houden? Of is daarin niets veranderd?*

	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		541	963	480
Ik heb het idee dat <u>meer</u> mensen zich aan de adviezen houden	21	20	22	20
Het is hetzelfde als eerder	37	35	35	40
Ik heb het idee dat <u>minder</u> mensen die zich aan de adviezen houden	42	45	43	40

*Vraag alleen opgenomen in vragenlijst 2-meting

Tabel 65 Vraag 18: In hoeverre vind je het goed of niet goed dat deze maatregelen versoepeld worden?* – % goed

% ik vind het goed dat deze maatregel / dit advies versoepeld wordt	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		518	911	458
Vanaf 11 mei gaat het basisonderwijs (50% van de tijd), het speciaal (basis)onderwijs, de dag- en gastouderopvang en de buitenschoolse opvang weer open	67	66	70	66
Kinderen tot en met 12 jaar kunnen onder begeleiding samen buiten sporten	68	65	73	65
Jongeren van 13 tot en met 18 jaar mogen onder begeleiding buiten sporten met elkaar, met 1,5 meter afstand	57	54	60	54
Vanaf 29 april mogen zelfstandig wonende ouderen van 70 jaar en ouder door één of twee vaste personen met enige regelmaat worden bezocht	67	67	70	65

*Vraag alleen opgenomen in vragenlijst 2-meting

Tabel 66 Vraag 20: In hoeverre ben je het eens of oneens bent met onderstaande stellingen:* – % (helemaal) eens

	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		541	963	480
Ik vind dat sommige maatregelen te vroeg versoepeld zijn	27	31	24	29
Ik vind dat er andere maatregelen versoepeld hadden kunnen worden	36	35	37	37

*Vraag alleen opgenomen in vragenlijst 2-meting

Tabel 67 Vraag 21: Welke maatregelen kunnen volgens jou al versoepeld worden?* – %

	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		350	659	316
Sluiten van de eet- en drinkgelegenheden (restaurants, cafés)	25	21	26	25
Sluiten van sport- en fitnessclubs	29	26	30	29
Sluiten van bioscopen, theaters, concertzalen, bibliotheken, musea en erfgoed met een publieksfunctie	17	13	18	17
Sluiten van de Nederlandse grenzen voor mensen van buiten Europa	8	7	7	9
Afgelasting (vergunningsplichtige) evenementen en bijeenkomsten tot 1 september	5	4	4	6
Geen bezoek toegestaan aan verpleeghuizen en andere zorginstellingen	32	37	32	28
Sluiten van casino's	6	6	6	5
Sluiten van kapperszaken, nagelsalons en schoonheidsspecialisten etc	61	59	61	63
Sluiten van gemeenschappelijke was, toilet en douchevoorzieningen op campings en vakantieparken, en bij parken, natuurgebieden en stranden	12	12	13	13
Mogelijkheid om campings en vakantieparken voor recreatief verblijf te sluiten	29	30	27	29
Anders	12	14	12	11

*Vraag alleen opgenomen in vragenlijst 2-meting

Tabel 68 Vraag 22: Met welke maatregelen heb je het meeste moeite? (max. 5 antwoorden mogelijk) - %

	Noord- Brabant	Brabant- Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant- Zuidoost
n		516	926	447
Ik heb geen moeite met de maatregelen	38	39	40	40
Ik heb moeite met een of meerdere maatregelen	62	61	60	60
Opvang voor kinderen van ouders in vitale beroepen en kwetsbare kinderen	3	4	4	3
Verzoek aan onderwijsinstellingen om online onderwijs aan te bieden	3	3	3	2
Sluiten van de eet- en drinkgelegenheden (restaurants, snackbars, cafés)	25	24	27	27
Sluiten van sport- en fitnessclubs	17	16	17	21
Sluiten van de Nederlandse grenzen voor mensen van buiten Europa	3	3	4	3
Afgelasting (vergunningsplichtige) evenementen en bijeenkomsten	10	10	11	12
Geen bezoek toegestaan aan verpleeghuizen en andere zorginstellingen	18	23	20	16
Sluiten van casino's	1	1	1	0
Sluiten van kapperszaken, nagelsalons en schoonheidsspecialisten etc.	30	30	32	30
Burgemeesters kunnen gebieden aanwijzen waar groepsvorming verboden is. Je mag in dat gebied dan niet met meer dan 3 personen samenkomen	3	1	3	5
Boetes kunnen uitgedeeld worden als mensen zich niet houden aan het verbod op groepsvorming op de aangewezen plaatsen	3	3	3	2
Winkels en het openbaar vervoer worden verplicht om maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat mensen afstand houden, bijvoorbeeld via een deurbelid	5	5	4	5
Bedrijven kunnen boetes krijgen als zij zich niet houden aan de maatregelen	1	1	2	1
Mogelijkheid om campings en vakantieparken voor recreatief verblijf te sluiten	8	8	8	8
Bij uitvaarten mogen maximaal 30 personen aanwezig zijn, met 1,5 meter afstand tot elkaar	23	27	21	22
Bij huwelijksvoltrekkingen mogen maximaal 30 personen aanwezig zijn, met 1,5 meter afstand tot elkaar	5	8	5	6
Mogelijkheid om parkeerterreinen bij natuurgebieden te sluiten	3	3	5	2
Mogelijkheid om hangplekken voor jongeren te sluiten	2	2	2	2

7. Vertrouwen

Tabel 69 Vraag 23: Hoeveel vertrouwen heb je op dit moment in de aanpak van de coronacrisis door...? - %

De rijksoverheid	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		522	929	465
Veel vertrouwen	35	36	35	35
Redelijk wat vertrouwen	52	49	53	53
Weinig vertrouwen	10	13	9	10
Geen vertrouwen	3	3	4	3

Tabel 70 Vraag 23: Hoeveel vertrouwen heb je op dit moment in de aanpak van de coronacrisis door...? - %

De gemeente	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		499	879	450
Veel vertrouwen	26	28	27	23
Redelijk wat vertrouwen	57	53	57	61
Weinig vertrouwen	13	15	12	13
Geen vertrouwen	3	4	4	3

Tabel 71 Vraag 23: Hoeveel vertrouwen heb je op dit moment in de aanpak van de coronacrisis door...? - %

De gezondheidszorg	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		526	936	469
Veel vertrouwen	54	55	55	54
Redelijk wat vertrouwen	39	37	39	40
Weinig vertrouwen	5	6	5	6
Geen vertrouwen	1	2	1	1

Tabel 72 Vraag 23: Hoeveel vertrouwen heb je op dit moment in de aanpak van de coronacrisis door...? - %

RVM	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		523	929	465
Veel vertrouwen	43	43	44	42
Redelijk wat vertrouwen	44	41	44	46
Weinig vertrouwen	8	10	7	8
Geen vertrouwen	5	5	5	4

8. Zorgen door de coronacrisis

Tabel 73 Vraag 24: In hoeverre maak je je op dit moment zorgen over ... - %

	Noord- Brabant	Brabant- Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant- Zuidoost
Mijn lichamelijke gezondheid of die van mijn gezinsleden				
n		525	917	463
Geen zorgen	49	45	50	52
Enige zorgen	41	43	41	41
Veel zorgen	9	12	10	7
De lichamelijke gezondheid van familie of vrienden				
n		517	913	452
Geen zorgen	34	30	34	36
Enige zorgen	55	56	56	53
Veel zorgen	11	14	10	11
Mijn geestelijke / mentale gezondheid				
n		510	906	453
Geen zorgen	69	66	71	70
Enige zorgen	25	28	23	24
Veel zorgen	6	6	6	6
Mijn financiële situatie				
n		510	914	455
Geen zorgen	66	67	68	64
Enige zorgen	24	24	23	25
Veel zorgen	10	9	10	10
Mijn werksituatie				
n		348	593	304
Geen zorgen	61	64	59	59
Enige zorgen	28	24	29	31
Veel zorgen	11	12	12	10
De gevolgen van de crisis voor de economie				
n		514	914	464
Geen zorgen	10	11	9	10
Enige zorgen	44	39	45	47
Veel zorgen	46	51	47	43
De voortgang van mijn studie				
n		110	160	102
Geen zorgen	60	52	61	63
Enige zorgen	26	41	19	24
Veel zorgen	14	7	20	13
Het onderwijs van uw kind(eren)				
n		180	263	148
Geen zorgen	42	42	41	45
Enige zorgen	46	44	49	43
Veel zorgen	12	14	10	12
Een kwetsbaar / eenzaam persoon in mijn omgeving				
n		394	640	340
Geen zorgen	22	18	24	21
Enige zorgen	59	60	57	61
Veel zorgen	19	22	19	17

	Noord- Brabant	Brabant- Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant- Zuidoost
Een gezin waarvan ik weet dat er thuis spanningen zijn				
n		192	313	170
Geen zorgen	37	36	37	38
Enige zorgen	42	45	38	44
Veel zorgen	21	19	26	18
Ouderen en kwetsbare mensen in het algemeen				
n		511	903	451
Geen zorgen	10	8	10	12
Enige zorgen	58	54	61	56
Veel zorgen	32	38	29	32
Voldoende voorraad in de supermarkten				
n		507	894	451
Geen zorgen	82	85	81	81
Enige zorgen	14	12	15	15
Veel zorgen	4	3	3	4
Reguliere zorg en hulp in ziekenhuizen				
n		516	915	455
Geen zorgen	31	27	32	33
Enige zorgen	53	57	52	51
Veel zorgen	16	16	16	15
Zorg en hulp aan corona-patiënten in ziekenhuizen*				
n		512	902	453
Geen zorgen	41	40	43	41
Enige zorgen	44	44	43	45
Veel zorgen	15	16	14	14
Overige zorg en hulp (zoals thuiszorg)				
n		481	862	430
Geen zorgen	26	23	26	28
Enige zorgen	54	55	55	53
Veel zorgen	20	22	20	20
De veiligheid in mijn woonplaats				
n		505	902	443
Geen zorgen	63	63	62	64
Enige zorgen	31	32	31	31
Veel zorgen	6	5	7	6
Hoe lang deze situatie nog gaat duren, de duur van deze crisis*				
n		515	923	461
Geen zorgen	12	11	11	13
Enige zorgen	47	48	47	48
Veel zorgen	41	41	42	40
Andere mensen die zich niet aan de maatregelen en adviezen houden*				
n		517	911	456
Geen zorgen	14	11	15	15
Enige zorgen	49	48	47	50
Veel zorgen	37	41	37	34

*Vraag alleen opgenomen in vragenlijst 2-meting

9. Positieve effecten coronacrisis

Tabel 74 Vraag 25: Wat ervaar je als positief in deze tijd? Meerdere antwoorden mogelijk.
- %

	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		529	943	469
Niks	7	5	8	6
Meer beweging in buitenlucht	33	32	34	35
Minder files	45	47	44	46
Tijd van bezinning	31	37	32	28
Meer tijd met mijn kind(eren)	12	17	11	10
Meer tijd voor klussen in huis/tuin	30	33	30	29
Schonere lucht	66	65	66	68
De hulp aan burens/familie/vrienden/kennissen	14	15	14	15
De initiatieven die zijn ontstaan om anderen te helpen	42	48	40	43
Minder geluidsoverlast van verkeer, vliegtuigen, trein et cetera*	33	35	31	33
Meer geluiden van natuur, fluitende vogels et cetera*	44	44	44	45
Anders	4	3	4	4

*Vraag alleen opgenomen in vragenlijst 2-meting

10. Informatievoorziening en nieuws

Tabel 75 Vraag 30: Wat vind je in het algemeen van de informatie die op dit moment over het coronavirus en de coronacrisis verspreid wordt? - % (helemaal) eens

% (helemaal) eens	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		533	945	470
Ik kan de juiste informatie vinden	82	81	84	81
Ik vind de informatie duidelijk	76	73	77	78
Er wordt voldoende informatie verspreid	55	55	57	52
Er wordt teveel informatie verspreid*	33	37	31	31
Ik vind het lastig te onderscheiden welke nieuwsfeiten waar zijn en welke niet*	32	34	33	31

*Vraag alleen opgenomen in vragenlijst 2-meting

Tabel 76 Vraag 32: Ben jij het nieuws en/of actualiteitenprogramma's over corona de laatste weken meer of minder gaan volgen of is hierin niets veranderd?* - %

% (helemaal) eens	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		534	952	472
Ik ben het nieuws over corona in de afgelopen tijd <u>minder</u> gaan volgen	40	40	37	44
Er is daarin niets veranderd	49	47	52	46
Ik ben het nieuws over corona in de afgelopen tijd <u>meer</u> gaan volgen	11	13	11	11

*Vraag alleen opgenomen in vragenlijst 2-meting

Bijlage C Achtergrondkenmerken

Achtergrondkenmerken respondenten

Hieronder geven we in tabellen de achtergrondkenmerken van de **2.019 respondenten** die aan dit onderzoek hebben meegewerkt. De gepresenteerde gegevens zijn ongewogen.

Tabel 77 Totale respons

	n	%
Brabantpanel	839	42
PanelClix	1.180	58
Totaal	2.019	100

Tabel 78 Respons naar geslacht

	n	%
Vrouw	950	47
Man	1.051	52
<i>Onbekend</i>	18	1
Totaal	2.019	100

Tabel 79 Respons naar leeftijd

	n	%
18 – 29 jaar	225	11
30 – 44 jaar	331	16
45 – 54 jaar	329	16
55 – 69 jaar	719	36
70 jaar en ouder	406	20
<i>Onbekend</i>	9	0
Totaal	2.019	100

Tabel 80 Respons naar opleidingsniveau

	n	%
Laag	456	23
Midden	765	38
Hoog	777	38
<i>Onbekend</i>	21	1
Totaal	2.019	100

Tabel 81 Respons naar veiligheidsregio

	n	%
Brabant-Noord	549	27
Midden- en West-Brabant	976	48
Brabant-Zuidoost	483	24
<i>Onbekend</i>	11	1
Totaal	2.019	100

Tabel 82 Respons naar arbeidssituatie

	n	%
In loondienst	905	45
Zelfstandige zonder personeel (zzp)	147	7
Ondernemer met personeel	13	1
Werkloos / werkzoekend	67	3
(ten dele) arbeidsongeschikt	144	7
Gepensioneerd	530	26
Huisvrouw / -man	83	4
Scholier / student	77	4
Anders	49	2
<i>Onbekend</i>	4	0
Totaal	2.019	100

Bijlage D Vragenlijst 2-meting

Vragenlijst 2-meting Monitor Maatschappelijke effecten coronavirus

Het PON | versie 23.04.2020

Uitgezet onder online panels: Brabantpanel en panel PanelClix.

Welkom bij deze nieuwe vragenlijst.

Het coronavirus houdt de samenleving al enige tijd bezig. Twee weken geleden stuurden we je een vragenlijst over dit thema. We willen op dit moment opnieuw graag weten hoe het met jou gaat als inwoner van Brabant en wat je vindt van de huidige adviezen en maatregelen.

Sommige vragen hebben we je 2 weken geleden al voorgelegd. We vragen je deze opnieuw te beantwoorden. Alleen op die manier kunnen we kijken of er verschillen zijn in de Brabantse samenleving ten opzichte van 2 weken geleden.

Hoe gaat het met jou en wat is jouw persoonlijke situatie?

In dit blok staan vragen over hoe je op dit moment jouw situatie in jouw buurt en leefomgeving ervaart en hoe die veranderd is als gevolg van het coronavirus.

1. Hoe voel je je door de huidige situatie? Meerdere antwoorden mogelijk.

☐ boos	☐ rustig
☐ bang	☐ blij
☐ verdrietig	☐ machteloos
☐ gespannen/gestrest	☐ gefrustreerd
☐ bezorgd	☐ anders, namelijk.....

2. Hoe aangedaan ben je door de huidige situatie?

Geef een cijfer van 1 (helemaal niet) tot en met 10 (heel erg).

- | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | weet niet/
geen mening |
|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|---------------------------|
| ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ |

3. Kan je je goed redden op dit moment? Zo nee, heb je daar hulp bij (nodig)?

	Ja, ik kan me goed redden, ik heb geen hulp nodig	Ja, ik kan me goed redden, ik krijg de hulp die ik altijd al kreeg	Nee, maar ik krijg sinds de corona-situatie hulp	Nee, ik heb hierbij hulp nodig, maar die heb ik niet	Niet van toepassing
Boodschappen doen	☐	☐	☐	☐	☐
Huishoudelijke taken	☐	☐	☐	☐	☐
Administratie / financiën	☐	☐	☐	☐	☐
Algemene dagelijkse activiteiten: wassen, aankleden, naar toilet gaan, eten, e.d.	☐	☐	☐	☐	☐
De opvoeding van mijn kinderen	☐	☐	☐	☐	☐
Mijn lichamelijke gezondheid	☐	☐	☐	☐	☐
Mijn psychische / geestelijke gezondheid	☐	☐	☐	☐	☐
Het aangaan en onderhouden van sociale contacten	☐	☐	☐	☐	☐

4. Hoe tevreden ben je momenteel over het geheel genomen met jouw leven?

Geef een cijfer van 1 (helemaal niet) tot en met 10 (helemaal wel).

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	weet niet/ geen mening
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

5. Is deze score beter of slechter voor jou dan 2 weken geleden (nadat we de uitnodiging voor het eerste onderzoek over dit thema hebben verstuurd op 31 maart) of hetzelfde?

- ☐ beter
☐ hetzelfde
☐ slechter

6. Voel je je wel eens eenzaam of alleen? Zo ja, hoe vaak?

- ☐ ja, vrijwel altijd
☐ ja, meestal
☐ soms wel, soms niet
☐ nee, meestal niet
☐ nee, vrijwel nooit

7. Voel je je meer of minder eenzaam dan 2 weken geleden (nadat we de uitnodiging voor het eerste onderzoek over dit thema hebben verstuurd op 31 maart) of hetzelfde?

- ☐ ik voel me minder eenzaam
☐ ik voel me eenzamer
☐ er is niets veranderd

8. In hoeverre ben je het eens of oneens met onderstaande stellingen:

	Helemaal eens	Eens	Niet eens, niet oneens	Oneens	Helemaal oneens
Ik heb weinig controle over de dingen die me overkomen	☐	☐	☐	☐	☐
Sommige van mijn problemen zijn met geen mogelijkheid op te lossen	☐	☐	☐	☐	☐
Ik voel me vaak hulpeloos bij het omgaan met de problemen van het leven	☐	☐	☐	☐	☐
Ik kan ongeveer alles als ik mijn zinnen erop gezet heb	☐	☐	☐	☐	☐
Ik heb het gevoel dat ik een richting en een doel heb in het leven	☐	☐	☐	☐	☐
Ik geniet ervan om plannen te maken en uit te voeren	☐	☐	☐	☐	☐
Er zijn genoeg mensen op wie ik in geval van narigheid kan terugvallen	☐	☐	☐	☐	☐
Vaak voel ik me in de steek gelaten	☐	☐	☐	☐	☐
Wanneer ik daar behoefte aan heb, kan ik altijd bij mijn vrienden terecht	☐	☐	☐	☐	☐
Ik vind mijn kring van vrienden en kennissen te beperkt	☐	☐	☐	☐	☐

9. Heb je kinderen die normaal gesproken op de basisschool of het voortgezet onderwijs zitten of van kinderopvang (crèche of BSO) gebruik maken? Meerdere antwoorden mogelijk.

- ☐ ja, kinderopvang
☐ ja, basisschool
☐ ja, voortgezet onderwijs
☐ nee > routing naar vraag 11

10. Hoe heb je de opvang en/of het thuisonderwijs van jouw kind(eren) thuis in de afgelopen 2 weken ervaren?

- ☐ het is goed te doen
- ☐ het gaat wel
- ☐ het is zwaar
- ☐ niet van toepassing; kind(eren) gaan nog naar school of de opvang

11. Werk of studeer je? Meerdere antwoorden mogelijk.

- ☐ ja, ik werk in loondienst
- ☐ ja, ik ben ZZP'er
- ☐ ja, ik ben ondernemer
- ☐ ja, ik studeer > *routing naar vraag 13*
- ☐ anders, namelijk.....
- ☐ nee > *routing naar vraag 13*

[routing; alleen ZZP/Ondernemers]

12. Welke stelling is het meest op jou van toepassing?

- ☐ Ik ben horecaondernemer en mijn bedrijf is op dit moment gesloten
- ☐ Ik ben horecaondernemer en op dit moment gesloten voor bezoekers, maar ik bied mijn diensten nog wel op afstand aan (bijv. door thuisbezorging)
- ☐ Ik ben (zelfstandig) ondernemer, maar kan op dit moment weinig of geen werk uitvoeren doordat ik weinig/geen opdrachten heb
- ☐ Ik ben (zelfstandig) ondernemer in een branche waarin ik op dit moment juist meer werk heb
- ☐ Ik ben (zelfstandig) ondernemer in een branche waarin voor mij weinig is veranderd
- ☐ Anders, namelijk.....
- ☐ Geen van bovenstaande

Ervaringen met het coronavirus

13. Ervaringen met het coronavirus in jouw huishouden

	ja, ik zelf	ja, iemand uit mijn huishouden	nee
Is er <u>op dit moment</u> iemand in jouw huishouden met klachten die kunnen wijzen op coronabesmetting (koorts, benauwdheid of hoesten)?	☐	☐	☐
Is er <u>op dit moment</u> iemand in jouw huishouden met een <u>vastgestelde</u> (dus positief geteste) coronabesmetting?	☐	☐	☐

14. Ken je iemand buiten jouw huishouden maar in jouw familie-, bure- en vriendenkring met een vastgestelde (dus positief geteste) coronabesmetting?

- ☐ Ja
- ☐ nee

15. Het kan zijn dat er iemand in jouw persoonlijke kring is overleden aan de gevolgen van corona? Is dat in jouw situatie het geval?

- ☐ ja
☐ nee

Adviezen en maatregelen

Nu volgt een blok met vragen over de adviezen en maatregelen van het Rijk en de impact daarvan op jouw dagelijks leven.

16. In hoeverre heb je in de afgelopen 2 weken onderstaande adviezen opgevolgd?

	Altijd	Meestal wel	Meestal niet	Nooit	NVT
Let op uw hygiëne (vaak/vaker uw handen wassen, gebruik papieren zakdoeken, zit zo min mogelijk aan uw gezicht, hoesten / niezen in ellenboog)	☐	☐	☐	☐	☐
Geen handen schudden	☐	☐	☐	☐	☐
Houd 1,5 meter afstand van elkaar	☐	☐	☐	☐	☐
Blijf thuis als u last heeft van neusverkoudheid, hoesten, keelpijn of koorts	☐	☐	☐	☐	☐
Blijf thuis als één van uw huisgenoten last heeft van koorts (geldt niet voor mensen in vitale beroepen)	☐	☐	☐	☐	☐
Bel alleen met de huisarts bij ernstige klachten en als de klachten erger worden (koorts en hoest/ademt moeilijk)	☐	☐	☐	☐	☐
Blijf zoveel mogelijk thuis, ook als u geen klachten heeft	☐	☐	☐	☐	☐
Mijd sociaal contact: zoek andere mensen niet op als het niet nodig is	☐	☐	☐	☐	☐
Maximaal drie mensen op bezoek en houd ook dan afstand tot elkaar	☐	☐	☐	☐	☐
Beperk bezoek aan kwetsbare personen (70 plussers en mensen met slechte weerstand)	☐	☐	☐	☐	☐
Vermijd (grote) gezelschappen en openbaar vervoer	☐	☐	☐	☐	☐
Probeer zoveel mogelijk thuis te werken of de werktijden te spreiden	☐	☐	☐	☐	☐

17. Heb je het idee dat andere mensen zich in de afgelopen 2 weken meer of minder aan de adviezen zijn gaan houden? Of is daarin niets veranderd?

- ☐ Ik heb het idee dat meer mensen zich aan de adviezen houden
☐ Het is hetzelfde als eerder
☐ Ik heb het idee dat minder mensen die zich aan de adviezen houden

Versoepeling van de maatregelen en adviezen

18. In de persconferentie van afgelopen dinsdag 21 april is aangekondigd dat een aantal maatregelen of adviezen versoepeld gaat worden. In hoeverre vind je het goed of niet goed dat deze maatregelen versoepeld worden?

	Ik vind het <u>goed</u> dat deze maatregel/dit advies is versoepeld	Ik <u>twijfel</u> hierover	Ik vind het <u>niet</u> <u>goed</u> dat deze maatregel /dit advies is versoepeld	Weet niet / geen mening
Vanaf 11 mei gaat het basisonderwijs (50% van de tijd), het speciaal (basis)onderwijs, de dag- en gastouderopvang en de buitenschoolse opvang weer open	☐	☐	☐	☐
Kinderen tot en met 12 jaar kunnen onder begeleiding samen buiten sporten	☐	☐	☐	☐
Jongeren van 13 tot en met 18 jaar mogen onder begeleiding buiten sporten met elkaar, met 1,5 meter afstand	☐	☐	☐	☐
Vanaf 29 april mogen zelfstandig wonende ouderen van 70 jaar en ouder door één of twee vaste personen met enige regelmaat worden bezocht	☐	☐	☐	☐

[indien niet goed]

19. Kan je hieronder aangeven waarom je het niet goed vindt, dat deze maatregel(en) versoepeld worden?

20. In hoeverre ben je het eens of oneens bent met onderstaande stellingen:

	Helemaal eens	Eens	Niet eens, niet oneens	Oneens	Helemaal oneens
Ik vind dat sommige maatregelen te vroeg versoepeld zijn	☐	☐	☐	☐	☐
Ik vind dat er andere maatregelen versoepeld hadden kunnen worden	☐	☐	☐	☐	☐

[alleen indien 2e stelling helemaal eens / eens / neutraal]

21. Welke maatregelen kunnen volgens jou al versoepeld worden?

- ☐ Sluiten van de eet- en drinkgelegenheden (restaurants, cafés).
- ☐ Sluiten van sport- en fitnessclubs.
- ☐ Sluiten van bioscopen, theaters, concertzalen, bibliotheken, musea en erfgoed met een publieksfunctie.
- ☐ Sluiten van de Nederlandse grenzen voor mensen van buiten Europa.
- ☐ Afgelasting (vergunningsplichtige) evenementen en bijeenkomsten tot 1 september.
- ☐ Geen bezoek toegestaan aan verpleeghuizen en andere zorginstellingen.
- ☐ Sluiten van casino's.
- ☐ Sluiten van kapperszaken, nagelsalons en schoonheidsspecialisten etc.

- ☐ Sluiten van gemeenschappelijke was, toilet en douchevoorzieningen op campings en vakantieparken, en bij parken, natuurgebieden en stranden
- ☐ Mogelijkheid om campings en vakantieparken voor recreatief verblijf te sluiten
- ☐ Anders, namelijk_____

Naast de adviezen heeft de overheid meerdere maatregelen genomen. Tijdens de persconferentie van 21 april is aangekondigd dat een groot deel van de maatregelen verlengd gaat worden tot en met 19 mei of later.

22. Met welke maatregelen heb je het meeste moeite? Je kunt er maximaal 5 selecteren.

- ☐ Ik heb geen moeite met de maatregelen
- ☐ Opvang voor kinderen van ouders in vitale beroepen en kwetsbare kinderen
- ☐ Verzoek aan onderwijsinstellingen om online onderwijs aan te bieden
- ☐ Sluiten van de eet- en drinkgelegenheden (restaurants, snackbars, cafés)
- ☐ Sluiten van sport- en fitnessclubs
- ☐ Sluiten van de Nederlandse grenzen voor mensen van buiten Europa
- ☐ Afgelasting (vergunningsplichtige) evenementen en bijeenkomsten tot 1 september
- ☐ Geen bezoek toegestaan aan verpleeghuizen en andere zorginstellingen
- ☐ Sluiten van casino's
- ☐ Sluiten van kapperszaken, nagelsalons en schoonheidsspecialisten etc.
- ☐ Burgemeesters kunnen gebieden aanwijzen waar groepsvorming verboden is. Je mag in dat gebied dan niet met meer dan 3 personen samenkomen
- ☐ Boetes kunnen uitgedeeld worden als mensen zich niet houden aan het verbod op groepsvorming op de aangewezen plaatsen
- ☐ Winkels en het openbaar vervoer worden verplicht om maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat mensen afstand houden, bijvoorbeeld via een deurbelid
- ☐ Bedrijven kunnen boetes krijgen als zij zich niet houden aan de maatregelen
- ☐ Mogelijkheid om campings en vakantieparken voor recreatief verblijf te sluiten
- ☐ Bij uitvaarten mogen maximaal 30 personen aanwezig zijn, met 1,5 meter afstand tot elkaar
- ☐ Bij huwelijksvoltrekkingen mogen maximaal 30 personen aanwezig zijn, met 1,5 meter afstand tot elkaar
- ☐ Mogelijkheid om parkeerterreinen bij natuurgebieden te sluiten
- ☐ Mogelijkheid om hangplekken voor jongeren te sluiten

23. Hoeveel vertrouwen heb je op dit moment in de aanpak van de coronacrisis door:

	Veel vertrouwen	Redelijk wat vertrouwen	Weinig vertrouwen	Geen vertrouwen	Weet niet / geen mening
De rijksoverheid	☐	☐	☐	☐	☐
De gemeente	☐	☐	☐	☐	☐
De gezondheidszorg	☐	☐	☐	☐	☐
RIVM	☐	☐	☐	☐	☐

24. In hoeverre maak je je op dit moment zorgen over...

	Geen zorgen	Enige zorgen	Veel zorgen	Niet van toepassing	Weet niet / geen mening
Mijn lichamelijke gezondheid of die van mijn gezinsleden	☐	☐	☐	☐	☐
De lichamelijke gezondheid van familie of vrienden	☐	☐	☐	☐	☐
Mijn geestelijke / mentale gezondheid	☐	☐	☐	☐	☐
Mijn financiële situatie	☐	☐	☐	☐	☐
Mijn werksituatie	☐	☐	☐	☐	☐
De gevolgen van de crisis voor de economie	☐	☐	☐	☐	☐
De voortgang van mijn studie	☐	☐	☐	☐	☐
Het onderwijs van uw kind(eren)	☐	☐	☐	☐	☐
Een kwetsbaar / eenzaam persoon in mijn omgeving	☐	☐	☐	☐	☐
Een gezin waarvan ik weet dat er thuis spanningen zijn	☐	☐	☐	☐	☐
Ouderen en kwetsbare mensen in het algemeen	☐	☐	☐	☐	☐
Voldoende voorraad in de supermarkten	☐	☐	☐	☐	☐
Reguliere zorg en hulp in ziekenhuizen	☐	☐	☐	☐	☐
Zorg en hulp aan corona-patiënten in ziekenhuizen	☐	☐	☐	☐	☐
Overige zorg en hulp (zoals thuiszorg)	☐	☐	☐	☐	☐
De veiligheid in mijn woonplaats	☐	☐	☐	☐	☐
Hoe lang deze situatie nog gaat duren, de duur van deze crisis	☐	☐	☐	☐	☐
Andere mensen die zich niet aan de maatregelen en adviezen houden	☐	☐	☐	☐	☐

Ik maak me over iets anders zorgen, namelijk....

25. Wat ervaar je als positief in deze tijd? Meerdere antwoorden mogelijk.

- ☐ Niks
- ☐ Meer beweging in buitenlucht
- ☐ Minder files
- ☐ Tijd van bezinning
- ☐ Meer tijd met mijn kind(eren)
- ☐ Meer tijd voor klussen in huis/tuin
- ☐ Schonere lucht
- ☐ De hulp aan burens/ familie/vrienden/kennissen
- ☐ De initiatieven die zijn ontstaan om anderen te helpen
- ☐ Minder geluidsoverlast van verkeer, vliegtuigen, trein et cetera
- ☐ Meer geluiden van natuur, fluitende vogels et cetera
- ☐ Anders, namelijk: ...

26. Ben je op dit moment zelf actief betrokken bij een initiatief om anderen te helpen? Indien ja, kan je kort omschrijven wat het initiatief inhoudt? Als je dit al bij de vorige vragenlijst hebt omschreven, dan kan je deze vraag overslaan.

- ☐ Ja, namelijk...
- ☐ Nee, ik ben zelf niet actief betrokken bij een dergelijk initiatief

27. Wat mis je op dit moment het meest?

- ☐ Ik mis niks
- ☐ Ik mis: ...

Informatie en communicatie – situatie in jouw woonplaats sinds coronavirus

28. Indien je een vraag hebt gesteld aan een van de volgende organisaties; kon je met jouw vragen goed terecht (telefonisch of online) bij hen? Indien je geen vraag hebt gesteld, kun je niet van toepassing aangeven.

	Ja	Nee	Niet van toepassing
Huisarts	☐	☐	☐
Ziekenhuis	☐	☐	☐
Gemeente	☐	☐	☐
School	☐	☐	☐
Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)	☐	☐	☐
GGD	☐	☐	☐
GGZ / psycholoog	☐	☐	☐
Andere organisatie, namelijk.....	☐	☐	☐

29. Kan je aangeven waarom je hier niet goed terecht kon met jouw vraag?

30. Wat vind je in het algemeen van de informatie die op dit moment over het coronavirus en de coronacrisis verspreid wordt? Denk hierbij aan alle informatie die op dit moment verspreid wordt via tv, kranten, radio, internet, social media en op websites van RIVM, gemeenten, GGD'en, rijksoverheid.

	Helemaal eens	Eens	Niet eens, niet oneens	Oneens	Helemaal oneens
Ik kan de juiste informatie vinden	☐	☐	☐	☐	☐
Ik vind de informatie duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐
Er wordt onvoldoende informatie verspreid	☐	☐	☐	☐	☐
Er wordt teveel informatie verspreid	☐	☐	☐	☐	☐
Ik vind het lastig te onderscheiden welke nieuwsfeiten waar zijn en welke niet	☐	☐	☐	☐	☐

31. Als je wilt, kun je jouw antwoord(en) op de deze vraag hieronder toelichten.

32. Ben jij het nieuws en/of actualiteitenprogramma's over corona de laatste weken meer of minder gaan volgen of is hierin niets veranderd?

- ☐ Ik ben het nieuws over corona in de afgelopen tijd minder gaan volgen
- ☐ Er is daarin niets veranderd
- ☐ Ik ben het nieuws over corona in de afgelopen tijd meer gaan volgen

33. Heb je tot slot nog opmerkingen over deze vragenlijst of over dit onderwerp?
Deze kun je hieronder kwijt.

Hartelijk dank voor je medewerking!

HETPON

OPGERICHT IN
1947

GEVESTIGD IN
TILBURG

KENNISONDERNEMING

STICHTING ZONDER WINSTOOGMERK

AANTAL MEDEWERKERS

20

INTENSIEVE SAMENWERKINGEN

MET UNIVERSEITEN EN ANDERE
KENNISINSTELLINGEN

SPECIFIEKE THEMA'S

- > VEERKRACHT
- > RUIMTE EN ENERGIE
- > OMGEVING
- > ARBEID
- > CULTUUR
- > ERFGOED
- > MIGRATIE
- > PARTICIPATIE
- > JEUGD
- > STURING

ONZE OPDRACHTGEVERS

- > PROVINCIES
- > GEMEENTEN
- > ZORG- EN WELZIJNSINSTELLINGEN
- > FONDSSEN

Over het PON

Passie voor samen leven

Het PON is een kennisonderneming in het hart van de samenleving. We halen meningen en voorkeuren uit de samenleving op over alles wat mensen bezig houdt. Bij de mensen zelf, in nauwe samenwerking met die mensen. Die voorkeuren en meningen onderzoeken we, analyseren we en duiden we. Met prikkelende aanpakken en innovatieve methodieken. Emoties verbinden we aan feiten, kennis koppelen we aan beleving. We leggen dwarsverbanden die op het eerste gezicht niet zo vanzelfsprekend zijn. En soms ontwrichten we.

Met die uitkomsten en inzichten adviseren we beleidsmakers en bestuurders. Of ze nu bij een gemeente, provincie, woningcorporatie of zorginstelling werken. Zodat ze afgewogen keuzes kunnen maken. Zodat ze bestuurlijk kunnen vernieuwen. En zodat ze een positieve impuls kunnen geven aan de samenleving van morgen.

Stationsstraat 20c
5038 ED Tilburg
+31 (0)13 535 15 35
info@hetpon.nl
www.hetpon.nl